

བདེགས་བྱེད་ལྷ་བརྩ་གསུམ་མའི་ ལྷ་གས་དེམ་བརྟེན་བྱང་།

མཛད་པ་ཡོ། ཨ་ཁྱ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ།
སེར་བྱེས་དུག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཕྱོག་ཁྲིག་ཁང་།

༡༡། །འཇམ་དཔལ་རྫོང་བཟུ་གཞུམ་ལྷའི་འཁོར་ལོའི་
 རྫོགས་རིམ་ནལ་འབྱོར་བཞིའི་ཁྲིད་གྱི་བརྟེན་བྱས་
 འདིགས་མཐུད་ཞལ་གྱི་བདུད་ཚི་ཞེས་
 བྱ་བ་བཟུགས་སོ། །

མཐུད་ཞལ་ལོ། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ།
 སེར་བྱེས་རིག་མཐོན་ཆེན་མོའི་ཚུལ་སྤྲིག་ཁང་།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་མང་།

SJRB-0270

ཞོལ་པར་གསར་མ་ལ་གཞི་བཙུག་པ་ཡིན།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྤྲིག་ཁང་གིས་ལྷོ་སྤྲིག་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་རྩོམ་སྤྲིག་ཁང་གིས་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བཅོས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམས་སྤྲེལ་བྱས།

༡༠༡༥ ལོའི་རྒྱ་བཏུ་པར་གསར་ཏུ་རྩོམ་སྤྲིག་བྱས།

༡༠༡༥ ལོའི་རྒྱ་བཏུ་པར་བསྐྱར་སྤྲིག་ཐེངས་གཉིས་པ་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

གཞིབ་བསྟར་དང་བཅོས་སྤྲིག་པ། སྤྲེལ་བཅང་ཐར་འདོད།

དེབ་འདིའི་པར་སྤྲོན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆག

མཛད་པ་པོ་འོ་སྒྲོན།	ii
ལུ་སྤྲིག་པའི་གསལ་བཤད།	viii
འཛིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་ཛོགས་རིམ་རྣམ་འབྱོར་བཞིའི་ཁྱིད་ཀྱི་བཛེད་བྱང་	
འཛིགས་མཛད་ཞལ་གྱི་བདུད་ཅི་ཞེས་བྱ་བ།	༡
ཀུན་སྒྲོང་གི་ཁྱད་པར་བཤད་བ།	༡༩
ཛོགས་རིམ་དངོས་བཤད་བ།	༡༡
ཅ་འཁོར་གསལ་འདེབས་བ།	༡༤
གནས་གསུམ་ཅ་ལམ་སྤྱངས་བ།	༡༧
སྤྲགས་ཀྱི་གཞིའི་རྣམ་འབྱོར་བཤད་བ།	༢༠
སྤྲགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་བཤད་བ།	༢༩
དམ་ཆིག་གི་རྣམ་འབྱོར་བཤད་བ།	༣༦
བསམ་གཏན་བཤད་བ།	༣༧
དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་བཤད་བ།	༤༩
རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་བཤད་བ།	༤༦
བྱང་འབྱུག་འབྱུབ་ཚུལ།	༤༩
འབྲས་བྱ་མདོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་བཤད་བ།	༥༠
པར་བྱང་སྒྲོན་ཆིག་	༥༩

མཛད་པ་པོ་འོ་སྤྲོད།

ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་ནི། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༣ ལོར་ཅེ་གཞུང་བླག་དམར་མདོ་ཞེས་པའི་ཡུལ་དུ་
ཡལ་ནོའི་ཁོ་དང་ཡུམ་ཅིན་ཐར་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐྱེ་བའུངས།

དགུང་ལོ་དྲུག་གི་སྐབས་ཁུ་པོ་ཇེ་སང་སྒྲ་མ་ལས་ལོ་གཅིག་གི་རིང་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོན་སྤྲངས།
ལོ་དེར་དགེ་བསྟན་དང་རབ་བྱུང་གི་སྟོན་པ་ཞུས།

དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པར་དབེན་གནས་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་བསམ་གཏན་འཕེལ་རྒྱས་སྦྱིང་
དུ་གནས་བརྟན་དགོན་མཆོག་དགེ་འདུན་ལས་ཆངས་སྟོད་དགེ་བསྟན་གྱི་སྟོན་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་
སྟོན་པ་མཛོམས། ལོ་དེའི་ལྷ་མཆོད་ཆེན་མོའི་ཆོས་ཐོག་གི་ཡར་འཛོགས་ལ་སྒྲ་བྲང་བཟ་ཤིས་འབྲིས་
གྱི་ཐོས་བསམ་སྦྱིང་བྲལ་ཆང་དུ་ཞུགས་ཏེ། བཟ་ཤིས་འབྲིས་གྱི་ཁྱི་ཐོག་ཉེར་བརྒྱན་པ་སྦྱིང་སྤྲུལ་པའི་
སྐྱེད་དགོན་མཆོག་དགེས་པའི་སྟོན་པ་ལས་བཅེ་བཞག་ཐོག་མར་གསལ་བ་དང་། བཤེས་གཉེན་
དགོན་མཆོག་དོན་ཡོད་སྟོབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་བསྐྱུས་བྲལ་གསལ་བ་དང་སྟོར་སྤྲང་དང་ཅོད་པ་
གནང་ཞིང་། ར་སྟོད་བསྐྱུས་བྲལ་སོགས་བསྐྱུས་བྲལ་སྟོར་དང་། སྟོན་གསལ་དང་ནམ་འབྲེལ་སོགས་
ཆོད་མའི་སྟོར་གྱི་གཞུང་མང་པོར་གཞིགས་རྟོག་གནང་། དགོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་ལས་
དེའི་བྲལ་སྤྲུལ་སོགས་ཀྱི་དབང་དང་། བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྱིད་སོགས་དང་། རྟོ་རམས་པ་དགོན་
མཆོག་དགེ་འདུན་དང་། རྒྱ་རོང་དགེ་བཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མ་ལས་ཀྱང་སྟོད་འཇུག་དང་། བཀའ་
གདམས་གཞུང་དྲུག་སྟོར་ཚུལ་སོགས་ལུང་ཁྱིད་ཀྱི་རྒྱན་གང་མང་གསལ་བར་མཛད།

དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་ ༡༩༡༤ ལོར་དགོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་ལས་རབ་བྱུང་བསྐྱུར་མ་
དང་ཆོགས་སྤྲུལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་བཞེས་ཤིང་མཆོན་ལ་དགོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་གསོལ།

དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ ༡༩༢༣ ལོ་ནས་ཁྱི་ཐོག་ཉེར་དགུ་པ་དཔལ་མང་ཆུང་བ་དགོན་མཆོག་ཆོས་
འཕེལ་དང་། ལུས་ལྷུ་པ་ལྷེ་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ། སོ་གཅིག་པ་རྩོད་རམས་པ་དགོན་མཆོག་དབང་ལྷུག་ལྷམས་
ལས་པར་ཕྱིན་གྱི་བཅི་བཞག་གསན་པ་དང་། སྟོར་བ་བཅི་བ་སོགས་འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་དང་།
ཡིག་ཆ་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པ་གནང་།

དགྲུང་ལོ་ཉིར་བཞི་ ༡༩༢༤ ལོར་པར་ཕྱིན་གྱི་སྟོན་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་ནས་པར་ཕྱིན་གྱི་གྲ་སྟོར་
གནང་ཞིང་། དེའི་ཕྱི་ལོར་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་སྟོན་གཉེར་དབུ་འཇུགས་གནང་བ་དང་། གྲུང་ཐང་
འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་། དཔལ་མང་རིན་པོ་ཆེ་ལས། དབུ་མ་འཇུག་པ་དང་། འཇུག་ཀླུ་གསལ་
པའི་མེ་ལོང་། ལུང་རིགས་སྟོན་མེ་སོགས་དབུ་མའི་གཞུང་ལྷམས་ཀྱི་ཅལ་བཤད་དང་མཛུབ་ཁྲིད།
བཤད་ལུང་སོགས་ཀྱང་གསན། ཁྱི་ཐུར་དགེ་འདུན་དར་རྒྱས་ལས་སྟོར་ཐུན་གྱི་བཤད་རྒྱུན་དང་།
ལམ་རིམ་སྟོ་སྟོང་། བསྐྱེད་རྩོགས་སོགས་གསན་སྐབས་ཟིན་གྱིས་སུ་མཛད་པ་དང་། ལྷེ་ཁྱི་རིན་པོ་
ཆེ་ལས་ལྷ་བའི་གནད་གང་མང་ཞུས་ཤིང་ཟིན་གྱིས་ཀྱང་མཛད།

དགྲུང་ལོ་ཉིར་དུག་པ་ ༡༩༢༥ ལོར་འཛིན་གྲ་མཛོད་དུ་ཕེབས་པ་དང་མཛོད་རྩ་དང་སྟོན་ཆིག་
ཐུགས་འཛིན་དང་རྒྱུན་སྟོར། ཡིག་ཆའི་མཐའ་དཔྱོད། མངོན་པའི་རྒྱལ། མཛོད་ཀླུ་གསལ་ལམ་
གསལ་བྱེད། མཛོད་རང་འབྲེལ་སོགས་རྒྱ་པོད་ཀྱི་མེགས་བཤད་གྲུང་བསྐྱིགས་པའི་སྟེང་ནས་
ཆོས་མངོན་པའི་ཚད་པ་ལོ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་རྩོགས་པར་མཛད། སྐབས་དེར། ཆོས་མངོན་རྒྱ་
མཆོའི་མཐར་སོན་མོན་གྲ་བ། ཞེས་གྲགས་པ་མོན་གྲ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟུ་ཤིས་ཀྱི་མཛད་པའི་
མཛོད་འབྲེལ་དེ་སྟུ་འབྲུམ་གྱི་དཔེ་ཁང་ལོག་པོ་ཞིག་རལ་དུ་སོང་བ་ཞིག་ལས་རྟེན་པ་ལའང་
གཟིགས་ཞིབ་མཛད།

དགྲུང་ལོ་ཉིར་བརྒྱད་པ་ ༡༩༣༠ ལོར་འཇམ་བཞད་སྟོ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཛིགས་མེད་རྒྱ་
མཆོས་མཁན་སྟོན་སྐྱགས་མ་དང་། སྟོ་མེ་ལྷ་རམས་པ་སྟོ་བཟང་ཆོས་འཛིན་གྱིས་གསལ་སྟོན། རྩོད་
རམས་པ་དགོན་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དུས་གོ་བ། ལྷ་པོད་པ་སྟོ་བཟང་དགོན་མཆོག་དང་།

སྐྱགས་རམས་པ་དགོན་མཆོག་བསྟན་དར་གཉིས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བ་མཛད་པའི་དང་པའི་དགེ་
འདུན་གངས་ཚང་པའི་དབུས་སུ་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་བསྐྱར་སྐྱབ་ཐོག་དགེ་སྦྱོང་གི་སྒྲིམ་པ་མཛོས།
མཆོན་ལ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་གསོལ།

དེ་ནས་སློབ་ཐང་ལུང་རྟོགས་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་འདུལ་ལྷུག་རིན་ཆེ་སྤང་པའི་ལུང་རྒྱན་
གསན་ཞིང་། དཔལ་མང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྤེའི་རིན་པོ་ཆེ་ལས། འདུལ་སྒྲིམ་དང་། འདུལ་བ་རྒྱ་
མཚོའི་སྤྱང་པོའི་བཤད་ལུང་། འདུལ་ལྷུག་གི་ས་བཅད་གཞིར་བཞག་བསྐྱུས་དོན་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ་
དང་སྐྱགས་པའི་མདོ་ཆའི་བཤད་པ་གསན་པ་སོགས་རྒྱ་པོད་ཀྱི་འདུལ་པའི་གཞུང་རྣམས་ལ་
བྱགས་གཉེར་གནང་། སྤྱིར་གསང་འདུས་ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། གཤེད་སྐོར་སོགས་པ་རྒྱད།
བདེ་དབྱེས་དུས་གསུམ། སྐྱོ་ཐོད་གདན་གསུམ་སོགས་མ་རྒྱད། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་དུས་བུ་བཞི་
སོགས་སྐྱགས་སྐྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་པོད་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་ལའང་གསན་བསམ་མཛད།

གཞན་འཇམ་བཞད་སྐབ་བསྟན་འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་དང་། བཀའ་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་
མཆོན། སྤེའི་འཇམ་དབྱངས་སྐབ་བསྟན་ཉི་མ། དགོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་རིས་མེད་ཀྱི་
བཤེས་གཉེན་མང་པོའི་བྱང་ལས་དབང་རྗེས་གནང་ལུང་བྲིད་མན་ངག་སོགས་གང་མང་གསན་པ་
དང་། གཏོར་བཞོ། བཅའ་གཤོམ། དབུ་ཅན་དབུ་མེད་ལ་རྩ་སོགས་ཡིག་རིགས་སྒྲ་ཆོགས་པའི་བྲིས་
ལའང་སྐྱུངས་པ་མཛད་ཅིང་། བྱག་བྲིས་སོགས་ལ་བྱང་བས་འཇམ་བཞད་སྐྱོ་ཐོད་གསུམ་པའི་བྱང་
ཡིག་དང་། དབང་རྗེས་གནང་གི་མཆོད་གཡོག་ཀྱང་གནང་། ཞོར་དུ་ཆོས་འབྱུང་། རྣམ་ཐར། ལོ་
རྒྱུས། དེབ་ཐེར་སོགས་ལའང་གཟིགས་རྟོག་མཛད།

དཔལ་མང་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་ལས། སྤྱི་མདོ་ཀ་ལྷ་པ་དུཤ་སིང་ཉིའི་ལྷ་ཆ་ཀྱི་མདོ་རྟེན་
པ་བཞི་དང་བཅས་པ་དང་། ཞ་ལུ་ལོ་རྒྱ་བའི་བཤད་སྐྱུར་གཞུང་དོན་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་བྲིད་
ཀྱི་སྤྱང་ནས་མཆོམས་སྦྱོར་དང་། མིང་དང་། ཀྱན་བཤད་སོགས་གསན་པ་དང་། རིག་སྤྱོད་བཟང་
ཆོས་འཕེལ་ལས་དབྱངས་ཅན་སྤྱི་མདོ་འགྲེལ་པ་གསལ་ལྡན་རི་མོ་དང་བཅས་པ། རིག་སྤྱོད་འཇམ་

དཔལ་དགྲེས་པའི་སྒོ་གྲོས་ལས་ཅུ་བ་དང་། དེའི་བསྐྱུས་དོན་སྤྱི་ཤིང་གྱུ་མཚོར་བཟོད་པའི་གྲུ་
གཟིངས་དང་སྦྱར་བའི་བཤད་རྒྱུ་གསན་ཏེ་སྤེལ་སྟོར་གྱི་ཐེན་ཐེས་ཀྱང་མཛད། བཤེས་གཉེན་དེ་
དག་དང་། རྒྱལ་མཁན་ཆེན། དགེ་བཤེས་དགོན་མཚོག་ཐོགས་མེད་སོགས་ལས་བརྗེ་ཏེ་རྒྱ་ཨ་ཀ་
ར་ཤེས་མཛད་པའི་སྤེལ་སྟོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དང་། ལོ་ཆེན་རྒྱུ་ཤིའི་སྤེལ་སྟོར་འབྲེལ་བ་
དོན་གསལ་མེ་ལོང་སོགས་སྤེལ་སྟོར་གྱི་གཞུང་རྣམས་དང་། མངོན་བརྗོད་འཆི་མེད་མཛོད་དང་།
དེའི་འབྲེལ་བ་འདོད་འཛོའི་བ་མོ་སོགས་མངོན་བརྗོད་གྱི་གཞུང་། སྤགས་གྱི་སྟོག་ཐབས། བོད་གྱི་
བནའི་བསྐྱེད་བཙུག་སྤུས་རྟགས་རྣམས་གྱི་ཕྱང་ཁྲིད། སྤྱོད་དག་དབྱངས་ཅན་དགྲེས་སྤྱུ་དང་། དཀྲའི་
དགོངས་རྒྱུ་སོགས་གྱི་ཕྱང་ཁྲིད་སོགས་གསན་བ་དང་། ཨ་མཚོག་སྤྱུ་ལ་སྤྱུ་འཇམ་དཔལ་གྱུ་མཚོ་
དང་། གཙུ་འཁོར་སྤགས་རམས་བ་སོགས་ལས། འུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་སོགས་གྱི་མཚོད་
ཉེན་གྱི་བཤད་པ་དང་། ལྟོ་བྲག་བ་སྤྱན་ཐང་ཡབ་སྤུས་སོགས་གྱི་ཐེག་ཅའི་སྤེལ་སྟོར་སྤྱེས་དང་།
མཚོད་ཉེན་བརྒྱུད་གྱི་ཐེག་ཁྲིད། རྣལ་འབྱོར་འོལ་པའི་དགའ་སྟོན་ལྟར་དོར་བྱིལ་ཅང་ཏེ་འུ་རྒྱུ་འུག་
བཅོ་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་སྟོབ། རིན་པོ་ཆེ་བརྟག་པའི་གཏམ་ཅི་རྩལ་ཉིའི་མཛོད་ཁང་གི་ཕྱང་སོགས་
གསན་བ་དང་། འདུལ་འཛིན་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་ལས་རིགས་ལྡན་མཚོད་པའི་འོད་སྤངས་སོགས་
དང་། རྒྱ་ཅིས་འཇམ་དབྱངས་མཚོད་པའི་མེ་ཏོག་དང་བྱར་འདེབས། འཇམ་དབྱངས་འཇུལ་ཟེལ་
དབྱངས་འཆར་གྱི་རྒྱུ། དེའི་འབྲེལ་བ་རྣམས་གྱི་ཕྱང་རྒྱུ་སོགས་གསན་བ་དང་། རྒྱུད་བཞི་གཙོ་
བྱས་པའི་སྤྱན་གཞུང་རྣམས་གྱི་ཕྱང་ཁྲིད་རྣམས་ཀྱང་གསན་བ་སོགས་དམ་བ་སྤུས་ཅུ་རྟག་བསྟེན་
ནས་མདོ་སྤགས་རིག་གནས་དབང་ཁྲིད་སོགས་ལ་གསན་བསམ་གནང་།

ཐུན་འུག་རྣལ་འབྱོར་དང་། དོར་སེམས་སྟོམ་བཟླས། བདག་འཇུག་སོགས་རྒྱུ་འུ་མཛད་པ་
དང་། བཀའ་ཆོས་སོགས་གྱི་མེད་བར་རྣམས་སུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་འབྲེལ་བར་མཐུལ་དང་
ཐུག་སྦྱང་ལ་གཞོལ་བར་མཛད།

དུས་འཁོར་གྱི་ཆོང་དུ་རྣམ་སྤངས་མངོན་བྱང་གི་སྤྱུ་མཚོད་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་གསུང་དུ་

བཙུགས་པ་སོགས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཡང་མང་དུ་བཞེངས།

སྤྱིར་བསྐྱབ་བྱ་མང་པོ་སོ་སོར་ཐར་པའི་གཞི་ལ་བཀོད་པ་དང་། བྲག་རི་དགོན་དང་། སྐར་
ལུང་བཟ་ཤེས་ཆོས་འཕེལ་གྱིང་། བྲག་དཀར་བྱང་ཆུབ་གླིང་སོགས་དགོན་སྡེ་མང་སོར་ཕེབས་ཏེ་
དབང་ལུང་མན་རག་གི་ཐབ་ཆོས་མང་དུ་གནང་བ་སོགས་སྐྱ་ཆོ་གང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དང་།
འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱིས་དུས་འདའ་བར་མཛད།

སློབ་མ་ལ། འཇམ་བཞད་སྤུལ་སྤྱད་དང་། བཟ་ཤེས་འབྲིལ་གྱི་གསེར་ཁྱིམ་གསུམ། མཁན་པོ་
རྣམས་དང་། ལྷ་སྤུལ་ཆེ་ཆུང་གང་མང་བྱུང་ངོ་། །

བྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་སྐྱ་གཤེགས། གསུང་ཚཱ་ལ། བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་གྱི་རིམ་གཉིས།
ཐེང་གི་མི་འདི་དབང་བཤད། དུས་འཁོར་བསྐྱེད་རིམ། ཆེ་དཔག་མེད་དང་སློབ་དཀར་གྱི་ཆེ་ཁྲིད་
སྒོར་སོགས་ཆོས་ཆེན་བཙུ་ཐུག་ཁ་ཤས་དང་གསུང་རྒྱུན་ཐུག་ལེན་དོགས་གཅོད་ལོ་རྒྱུས་སོགས་
ཀྱི་ཐེན་བྲིས་དང་། བཟེད་བྱང་གང་ཡོད་པར་དུ་བཀོད་ན་པོ་ཉི་ཉི་ཤུར་ཁོངས་པ་ཡོད་ཅིང་། ལྷགས་
མཁར་འབྲུལ་འཁོར་སོགས་ཀྱི་ཐུག་ཁྲིད་ཐེན་བྲིས་པར་དུ་བཀོད་མི་ཆོག་པའང་མང་ལ། ད་སྤེ་པར་
ཡུད་ཐེན་པ་པོ་ཉི་བདུན་བཞུགས།

འདིའི་རྣམ་ཐར་ལ། སྡེ་ཁྲི་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མས་བརྩམས་པའི་དམ་པ་འདིའི་སྐྱ་
ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལས་བརྩམས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཆོགས་བཅད་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་དམ་པ་
དེའི་སློབ་མའི་གསུང་དབང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པ་སོགས་བཞུགས།

མཆན་གྱི་རྣམ་གྲངས། ཨ་ཁུ་ཆིང་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། ཡུང་ཆེན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། ཡུང་པ་
ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། ལྷ་བྲང་ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ།
ཨ་ཁུ་ཆིང་།

༡༩༧༩.༠༥.༡༩ ལ་མེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚཱ་སྤྲིག་པས་ཕྱོགས་བརྒྱས་བྲུས་བྲས།

ཞུ་སྤྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

འོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤྲོང་ས་སུ་སྤོན་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་ཤིན་ལས། འོད་མི་
རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་འགྲོ་བ་མའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་དུ་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་
སྒྲེགས་བཅ་ཁྱི་སྤྲག་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་སྤོང་ནའང་། དུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་འགྲོགས་པའི་
མའི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་རྩ་ཆའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་རྩ་བརྒྱུག་དུ་བྱིན་བཞིན་པ་དང་། ལྷག་
འགྲོས་གང་མང་ཞིག་རྩ་བརྒྱུག་དུ་འགྲོ་ཉིར་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་རབས་འདིའི་འོད་མི་ཞིག་ལ་
མཆོན་ན་རྩ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བཅོན་དགོས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་
ལས་འགན་བརྒྱུག་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་མེར་བྲེས་རིག་མཛད་ཆེན་མོའི་ཚཱ་
སྤྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་རྩ་ཆའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཆགས་དང་སྤྱང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཚཱ་སྤྲིག་གི་
ལས་ཀ་འདི་གཉིར་བཞིན་ཡོད།

དེར་རབས་ཀྱི་འབྲུལ་ལས་སྐབས་བདེ་དུ་བྱིན་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་གསར་དུ་ཚཱ་སྤྲིག་བྲས་
པའི་དེབ་དང་འབྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་ཁྲབ་བརྒྱུ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་འོས་པ་ལྟ་བུར་
སྤང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དཔར་བསྐྱུན་དང་ཞུ་སྤྲིག་བྱེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུག་གཅིག་བཅས་ནོར་
ཤོར་ནའང་ཆབས་ཆེ་བའི་སྤོན་ཆ་འབྱུང་མིད་པས་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་བཅོ་བཅས་མེད་པར་སོར་
འཛོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ནོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་
གཅིག་བཅས་དགོས་བྱུང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཆན་ཡིག་འགོད་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་ཚཱ་སྤྲིག་ཁང་ལ་མཆོན་ན། པར་གཞི་ཆོད་ལྷན་ཞིག་མ་བྱིར་བསྐྱུང་ནས་དེའི་ཡིག་
འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་ཚཱ་སྤྲིག་བྱེད་རྒྱ་རྩ་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་འབྲ་

བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་བར་གཞི་གཞན་དག་ལ་འད་གང་རུས་ཤིག་སྤར་བཞིན་ཡོད།

མ་ཕྱིར་ཡིག་ཞོར་མཛོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཙུག་ཏེ་མཆན་གྱིས་གསལ་བ་ཤད་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཕྱི་དང་བར་གཞི་སོ་སོར་ལྷག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བ་ཤད་བྱས་ཡོད།

ཚཱ་སྤྲིག་ཁང་འདི་ནས་ཚཱ་སྤྲིག་བྱས་པའི་དེབ་སྒྲོག་སྐབས་ངས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་དོ་སྲོད་ཅུང་ཙམ་ཞུ་ན། གཞུང་གི་དཔྱད་སྲུ་རྟགས་[]འདིའི་ནང་དུ་བཅུག་པ་ནི་མ་ཕྱིའི་ནང་གི་འོག་མཆན་དང་དཔྱད་སྲུ་མཆན་ཡིན། ཡང་གཞུང་དཔྱད་སྲུ་རྟགས་ " འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སྲུང་བྱ་དགོས་པའི་ཡི་གེ་འཕམ་ཆོག་ཅིག་གི་མདུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་མཆན་གྲངས་ཀྱི་ཨང་ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆན་གྲངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཐའི་མཆན་ཡིག་ཏུ་གསལ་བ་ཤད་ཅིག་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བརྗེས་སྤོང་གི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྐྱོད་དང་ཐོད་སྤྱོད་སྐྱངས་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆན་གྱིས་གསལ་བ་ཤད་ཐེངས་གཅིག་བྱས་པས་ཆོག་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་མདུན་དུ་རྟགས་ " འདི་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་རེ་རེ་བཞིན་མཆན་བྲིས་མེད།

མཐའ་མཆན་སྒྲོག་སྐབས་དེབ་དེ་དབེ་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་ཆེ་དེའི་མ་ཕྱིར་བཟུང་བའི་བར་གཞི་ལ་མ་ཕྱི་ཞེས་དང་། བར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྡེ་དགེ་བར་མ་དང་། བཟ་ཤིས་ལྷན་པོ། ཞོལ། སྤྱ་འབུམ། ལྷ་བྱང་བར་མ་རྣམས། སྡེ། བཟ། ཞོལ། སྤྱ། ལྷ། སོགས་ཀྱིས་མཆོན་བར་བྱས་ཡོད། མཐའ་མཆན་གྱི་ཁྲོད་དུ་རྟགས་ཅན་ *བསྐྱབས ལྷ་བྱ་བྱུང་ན་མ་ཕྱིའི་ཡིག་ཞོར་ཞིག་ཞུ་སྤྲིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་རྟགས་ * འདིས་ཞུ་སྤྲིག་པའི་གསལ་བ་ཤད་ཀྱི་ཆོག་མཆོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་རྟགས་ཅན་ -བསྐྱབས ལྷ་བྱ་བྱུང་ཆེ་བསྐྱབས་ཆད་པ་དང་། +བསྐྱབས ལྷ་བྱ་བྱུང་ན་བསྐྱབས་ལྷག་མ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

དཔེར་ན། མཐའ་མཆན་དུ། མ་ཕྱི། ༥༩ན། བསྐྱབ *བསྐྱབས སྤྱ། ༡༠ནན།

ཟླ ༡༡༠བ་ན། བསྐྱབས་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་བྱང་ཆེ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། མ་ཕྱི་འོག་གངས་
༥༥མདུན་རོས། ཡིག་ཐེང་༥བ་ན། བསྐྱབ་ཅེས་ཐེས་ཡོད་པ་མཆོན་ཞིང་། *བསྐྱབས་ནི་མ་ཕྱི་འོ་
ཡིག་ནོར་བསྐྱབ་དེ་ཉིད་ལྷ་སྤྲིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་མཆོན་བྱེད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་
གཞུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྐུ་འབྱུང་པར་མའི་ཐེབ་གངས་༡༠༣མདུན་རོས། ཡིག་ཐེང་༦བ་ན། ལྷ་བྱང་པར་
མའི་ཐེབ་གངས་༡༡༠རྒྱབ་རོས། ཡིག་ཐེང་༣བ་ན། བསྐྱབས་ཞེས་བཀོད་འདུག་ཅེས་གོ་དགོས་པ་
ལྷ་བྱ་ཡིན།

ལྷ་སྤྲིག་པའི་ཤེས་ཆ་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདད་བར་འབྱུང་དེ་བ་ཏུ་ནོར་འབྱུང་ཤོར་བ་
སོགས་གཟེགས་ཆེ་ཀུན་པན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ལས་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་ལྡན་
རྣམས་ནས་འདི་གའི་ཚུལ་སྤྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་རོ་སྟོན་དང་ལས་སྟོན་གནང་བའི་རེ་བསྐྱུལ་ལྷ་
རྒྱ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མཚོགས་རང་བར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྤྲིག་ལྷས་ཏེ་སྤྲུས་ཀ་
ནི་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ལྷ་འོ་ཆེས་༡༥ལ།

༡༡། །འཇམ་དཔལ་རྩོམ་བཅུ་གསུམ་ལྟེ་འཁོར་ལོའི་
རྩོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་བྲིད་གྱི་བརྩེད་བྱང་
འཇིགས་མཛད་ཞལ་གྱི་བདུད་ཅི་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །ཁྲ་མ་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲིའི་ཞབས་བད་ལ། །གུས་བས་བརྟུང་དེ་
རྩོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ །ཟབ་བྲིད་ཡོངས་རྩོགས་མགོན་དེའི་ཞལ་
གདམས་བཞིན། །འགོད་ལ་བཀའ་སྟོད་སྤང་མས་གནང་བ་སྟོལ། །

དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་མདོ་སྡགས་གཉིས་སུ་འདུ།
མདོ་སྡགས་གྱི་ཆོས་རི་སྟེད་ཅིག་བཀའ་སྟེལ་བ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་
གཅིག་སངས་རྒྱས་གྱི་སར་བགྲོད་པའི་ཐབས་སུ་མི་འགྱུར་བ་མེད། དེས་
ན་མདོ་སྡགས་རྒྱང་པའི་ས་བཅུ་ལམ་ལྟེ་རིམ་བ་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་
ཆོགས་དང་འབྲེལ་བར་ཉམས་སུ་བྲུངས་ཏེ་ས་བཅུ་སྟོད་པ་ཐ་མའི་བར་
བགྲོད་ནས་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ཁ་མ་དེའང་སྡགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་
འཆང་རྒྱ་མི་རུས།

དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། མདོ་སྡགས་གཉིས་ཀས་ཉོན་སྤྱོད་ཀྱན་ཟད་

རུས། །ཤེས་སྤྱིབ་ཚུང་ཕྱ་སྤྱལ་ལས་མདོས་མི་རུས། །ཤེས་ཤེས་སྤྱིབ་ཕྱ་ཞིང་
ཕྱ་བ་མ་སྤངས་བར་རི་ལྟ་བ་ལ་མཉམ་བར་བཞག་བཞིན་དུ་རི་སྤྲོད་པའི་ཆོས་
ཀྱན་ཅིག་ཅར་གཟིགས་པའི་མཉམ་རྗེས་དབྱེར་མེད་མི་ཡོང་། དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་
ལ་ཀྱན་སྤོང་གི་རྟོག་བ་ཕྱ་མོའི་རྒྱ་བ་འགག་དགོས་ཤིང་། དེ་འགག་བ་ལས་རྒྱང་
ཕྱ་བ་ཐིམ་བ་ལ་ལྟོས། དེ་ལྟར་ཀྱན་སྤོང་གི་རྟོག་བ་ཕྱ་མོ་བཞོན་པའི་རྒྱང་བཅས་
ལྟོག་བ་རྒྱང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་
ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་མེད་པར་མི་འབྱུང་བས་ཡང་དག་མཐའ་དབྱིས་
ཕྱིན་བར་ཤེས་བ་སྤྱལ་ལ་རག་ལས་བར་རྗེ་སྤྲོ་མས་གསུངས་དོན་དེ་ཡིན།

ལྟར་སྒྲུ་རོལ་པའི་རྗེ་རྗེས་དབུས་ནས་བཀའ་ཆོས་གནང་སྐབས་འདིའི་དོན་
བཀའ་འདི་གནང་བར་ལན་འབུལ་མཁན་མ་བྱུང་བས་ཞལ་ནས། དེད་ཨ་མདོན་
ཡོད་སྐབས་བཀ་ཤེས་འབྲིལ་གྱི་དགོ་བ་ཤེས་འབེ་བན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ལ་
བྲིས་བར། ཤེས་སྤྱིབ་ཕྱ་མོ་སྤོང་བ་དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱང་འགོག་པའི་གཉེན་པོ་
བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ཚུལ་གྱི་ལན་དོན་མཐུན་ངོ་མཆར་བ་བྱུང་ཞེས་
བསྤྱལས་བརྗོད་མཛད་པར་དངོས་སྤོབ་དུ་མ་ལས་ཐོས་ཏེ་ཀྱན་མཁྱེན་གོང་མ་
ཡབ་སྤྱས་གྱི་གསུང་རྒྱན་མིན་པར་འདུག །ཀྱན་མཁྱེན་སྤྲོ་མའི་ཡིག་ཆར་བདེན་
གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་བ་ཤེས་སྤྱིབ་ཕྱ་མོར་བཞག་བ་དེ་མ་
སྤངས་བར་དུ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཤར་བའི་མཉམ་རྗེས་འདེས་བ་མི་
འོང་བས་གོ་རྒྱ་ཟབ། རྗེ་བཙུན་པ་དང་བསོད་ནམས་པ་སོགས་གཞན་གྱི་ཡིག་
ཆ་ནམས་སུ་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྤྱིབ་མེད་པར་གསུངས་པས་སྐབས་

འདིར་སྟག་ཚང་བའི་འགལ་ཁུར་གྱི་ལན་འདེབས་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་
བྱུང་བ་རེད། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ནས་མི་སྟོབ་པའི་
བྱུང་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་བར་དེར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་ཡང་ཡང་གསུངས་
པས་སྐྱུང་དེའི་བཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཀྱན་སྟོང་གི་རྟོག་པར་བྱུར་པའི་ཤེས་པ་མ་
བཞག་པའི་ཐབས་མེད་པ་རིགས་པས་འགྲུབ་གསུངས། དེ་ལྟར་འགོ་བཤེས་
གཉེན་བསྟན་ཚུལ་ནས་མཇུག་མི་སྟོབ་པའི་བྱུང་འཇུག་གི་བར་སྟགས་དུས་གྱི་
ཆེ་གཅིག་ལ་འགྲུབ་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྲ་མ་མང་པོར་མདོ་སྟགས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་
སྐྱུངས་སྟོབས་ཆེ་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་གྱི་རུས་པ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་
ཀྱང་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་ཚོན་ལས་ཀྱང་
བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་ལྟག་པ་ཅིག་དགོས། སྤང་ཆོད་ལ་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་
ཡང་བར་དོར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་མཛད་པ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་འདུལ་བྲིམས་
ལ་གཅིས་སྤྲས་སུ་མཛད་དེ་སྟོང་བ་སོགས་མ་གྲུབ་པའི་བབས་དང་བསྟན་པ་
ཡང་རེད།

ཀྱན་སྟོང་གི་བྱུང་པར་ཡང་། རང་ངོས་ནས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཕྱིར་དུ་
བསྐྱལ་པར་མནར་མེད་དུ་གནས་དགོས་ཀྱང་པད་མཆོ་ལ་ངང་བ་ལྟར་སྟོབས་
འཇུག་ཀྱང་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟག་
བསྐྱལ་བྲག་པོས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྟོང་རྩེས་ཡིད་
བསྐྱལ་ཉིད་ལྟ་ཉིད་དུ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་རུས་
པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པའི་བསམ་པ་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་ལས་

ཆེས་ལྷག་པ་དགོས་ཀྱི། ཀྱང་ལག་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་བྲག་པོ་ཡུན་
རིང་པོར་སྤྱོད་དཀའ་བས་སྤྲགས་ལ་མ་བཞེན་ན་དེ་འདྲ་ལ་མ་སྟོས་པར་སྤྱར་དུ་
འཆང་རྒྱ་སྟམ་ན་གཏན་ནས་མི་རུང་བའི་གོ་བ་ལོག་པ་ཡིན་ཞེས་དམ་པ་གོང་མ་
རྣམས་མགོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས། ང་རང་ཆོ་ལ་དེ་འདྲའི་ཀྱན་སྦྲང་རྒྱ་ཆེན་པོ་
མེད་པས་སྤྲགས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འོས་སུ་མ་གྱུར་ཀྱང་རྩེ་སྒྲ་མའི་མདོ་སྤྲགས་
བྱང་འབྲེལ་གྱིས་བསྟན་པ་འདི་དང་ད་དེས་སྟེས་དབང་ཅམ་དུ་ལན་གཅིག་
མངལ་དུས་འདིར་སོ་མེད་ཀྱང་རྩིལ་གྱི་འབྲད་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་སྟོན་ལམ་རེ་མི་
འདེབས་པའི་ཐབས་རང་མེད། དེས་ན་སྤྲགས་ལ་འཇུག་པ་ལ་བྱང་སེམས་དང་
ལྟ་བ་ལ་སྟོང་བ་ཐོན་པར་མ་ཟད། བྱངས་མེད་གསུམ་སོགས་ལ་སྤྲུག་སྤྱོད་མི་
བཟོད་པར་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་འགོ་རྣམས་གོ་འཕང་དེ་ལ་འགོད་འདོད་
དགོས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱད་ལ་སྟེས་པ་དང་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དུས་མཉམ་
པས་སྤྲགས་ཀྱི་གདུལ་བྱས་སྐྱུ་བཞིའི་ས་པོན་ཐེབས་ངེས་ཀྱི་དབང་དང་། དེས་
ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སྤྱར་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཆང་
བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་སྟོང་བ་རྟེན་ན་དབང་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ལ་དུས་སྐད་ཅིག་མའི་ཅིག་ཅར་རྩི་མི་སྟབ་ནའང་སྟན་གཅིག་ལ་དུས་
མཉམ་པའི་ཆུ་ལ་གྱིས་སྟེ་བ་ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་སམ་ཡིག་ཆ་གསལ་པོ་མ་
མཐོང་བས་དཀའ་བར་སྤྱང་།

དབང་རྣམས་ལ་དབང་གི་སྐབས་ནས་ཀྱང་སྤྲགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཆ་འདྲ་དང་
ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྲགས་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་དཔལ་ལྷན་ས་

སྐྱབ་ནམས་ཀྱིས་དབང་གི་ཁོག་ནས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གོ་བ་ཚོལ་བ་ལ་རྩེ་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་བསྐྱབས་བརྟེན་མཛད།

དེ་ལྟར་ལམ་སྐྱབ་མོང་བས་རྒྱད་སྦྱངས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྐྱབས་སྒྲུ་མེད་
ཀྱི་ལམ་ཉམས་སྤྱེལ་ན་པ་ལ་རིམ་བཤག་ཉིས་ལས་ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་ཉམས་སྤྱེལ་
ལེན་དགོས། བསྐྱེད་རིམ་ལའང་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་
དམིགས་བསལ་ཅན་རེ་གཉིས་མ་གཏོགས་ལྟ་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་དང་དཔའ་མོ་
གཅིག་པ་བསྒྲུལ་བས་རྫོགས་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་སྒྲིན་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་
ཏུ་འགྱུར་བ་དཀའ། དེའི་རྒྱ་མཚན་བསྐྱེད་རིམ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་ཐ་མལ་
ཀྱི་སྐྱེ་ལེ་བར་དོ་གསུམ་སྐྱེ་གསུམ་ཏུ་འབྱེར་བའི་ལམ་འབྱེར་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་
ཅམ་ཏུ་མ་ཟད། རང་དོན་སྐྱབ་ཆོགས་དང་གཞན་དོན་སྐྱབ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་
ཡོངས་སྤྱེལ་པའི་ལམ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་པས་མ་མཐའ་ལྟ་ལྟ་ཡན་
ཆད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞིག་མ་བསྒྲུལ་ན་ཕྱང་པོ་ལྟ་རིགས་ལྟ་འགྱུར་པ་ལྟ་བུའི་
གནད་མི་ཆང་བ་རེད། རྫོགས་རིམ་ཉམས་སྤྱེལ་ན་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱོད་
ཉམས་འོག་ཏུ་ཚུད་དགོས་པའི་རིམ་བཤེད་པས་རགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཐོབ་
ནས་བསྒྲུལ་ཆོག།

རྒྱ་གར་བ་ནམས་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱོད་རགས་ལ་བརྟེན་པ་ཐོབ་རྩེས་རྫོགས་རིམ་
ལ་ཆིག་དེལ་བྱེད་པ་ལས་དང་པོ་ནས་རིམ་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་བསྒྲུལ་པ་མིན།
འདི་བསྒྲུལ་ཚུལ་དངོས་རྒྱད་དང་དགོངས་འགྲེལ་ནས་བསྐྱབ་པ་ལྟར་རེད། འོན་
ཀྱང་བོད་ཀྱི་ལྟ་བུ་མར་པ་ཡལ་སྤྱོད་སྐྱབ་སྐྱེད་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་། སྐྱབ་སྦྱང་

ལ་རྩོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་འདི་རྩི་པོ་ཆེས་བཞོད་ནས་དགག་
བ་མ་མཛད་པ་ལས་དང་པོ་བས་བག་ཆགས་འཛོག་ཆེད་བསྐྱོམ་ཀྱང་འགལ་བ་
མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་འབྲ་བས། དེ་ལྟར་བྱེད་ན་རྩོགས་རིམ་སྤྱི་ལོ་སྤྱོད་འགོ་ལམ་
སྤྱན་མོང་བ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཚེ་ག་དག་པའི་བར་སོང་། བཟླས་པ་དང་
གཏོར་འབུལ་བྱེད་མི་བྱེད་རང་ལ་རག། ཉེར་བསྐྱུ་བྱས་ཏེ་མི་དམིགས་པའི་རང་
ལས་ལྟར་ལྟར། བྱེད་པར་གྱི་སྤྱོད་འགོ་རྩིས་སེམས་བསྐྱོམ་བཟླས་དང་། ལྷ་མའི་
རྣལ་འབྱོར་ཆོ་གའི་དཔྱུས་ལ་བྱས་ན་སྟབས་བདེ་བས་ཆོགས་ཞིང་གི་འགོར་
འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ལྷ་མ་དམ་ཆོག་པ་གསལ་བཏབ།
དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པའི་ཚུལ་དུ། རང་ཉིད་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་བྱལ་གཉིས་པར་
གསལ་བའི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབས་ལུལ་རྣམས་སྤྱན་བྱངས་ཏེ་བསྐྱེམས།
འོད་ཟེར་སྤྱང་གར་བསྐྱུས། བྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་།
གསོལ་འདེབས། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་རྣམས་བྱས་ལ་མདུན་གྱི་ལྷ་མ་
རང་གི་སྤྱིང་གར་སྤྱན་བྱངས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་སྤྱིང་སེམས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་
དུ་བཞུགས་པར་མོས།

དེ་ནས། རང་དང་ཆོགས་ཞིང་གི་ལྟ་དང་ཞེས་པ་དོར་ཏེ་རང་དང་ཆོས་
ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་སོགས་ཆོ་ག་དཔྱུས་ལྟར་
བྱ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཉེར་བསྐྱུ་ལོ་རྩིས་རྩིས་སེམས་བསྐྱོམ་བཟླས་བྱས། དེ་རྩིས་
ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། རང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་འཕ་སྤྱི་བོར་ལྷ་མཆོད་ལྟར་
དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་ཅེ་མོར་སེལ་བཟུང་གྱིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིའི་

སྟེང་དུ་སྣ་ཚོགས་བདུན་ཉི་ལྔ་བའི་གདན་ལ་ངོ་བོ་རང་གི་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ཞལ་མཛལ་
དུས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ནམ། རྫོང་ཆེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་བཏམ། ཞལ་
ཕྱག་ཡོངས་རྫོགས་ཡུམ་བཅས་སམ་ཡབ་རྒྱང་དང་། རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་
འཁོར་རམ། ལྟ་ཚོགས་ཡོངས་རྫོགས་སམ། ཡང་ན་རྫོང་ཆེ་འཆང་ཞལ་གཅིག་
ཕྱག་གཉིས་སམ། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ཡབ་ཡུམ་མམ། ཡབ་རྒྱང་རྫོང་རིམ་
འཇིན་པས་སྤྱགས་ཀར་འཁྱུད་རྒྱ་མཛད་པ། དར་གྱི་ན་བཟའ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་
རྒྱན་སྣ་ཚོགས་པས་སྤྲས་པ། འབས་རྫོང་ཆེའི་སྦྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ། གནས་
གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་རྫོང་ཆེ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་
པས་སྐྱབས་ཡུལ་མ་ལུས་བ་སྤྱན་བྲངས་ཏེ་ཐིམ་པས་སྒྲ་མ་ཀྱན་འདུས་སུ་མོས།
དེ་ལ་དམིགས་པ་རྩལ་དུ་འདོན་ན་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་སྤྱན་བྲངས་ཏེ་ཐིམ་
པས་ཀྱན་འདུས། ནས། ཆོས་སྤང་མ་ལུས་བ་སྤྱན་བྲངས་ནས་ཐིམ་པས་ཆོས་
སྦྱོང་ཀྱན་འདུས་སུ་མོས།

དེས་ན་རྩལ་གཅིག་སྟེང་ན་རྩལ་སྟེང་སངས་རྒྱས་རྣམས། །ཞེས་སོགས་
ལྟར་སྟོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་སུ་མེད་པའི་རྩལ་སྤྲན་རེ་རེར་དེ་སྟེང་གི་སྤྲས་
བཅས་རྒྱལ་བའི་ཚོགས་བཞུགས་པ་རྣམས་རང་གི་སྒྲ་མའི་རྣམ་འབྲུལ་དང་། དེ་
རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རང་བཞིན་རྣམ་
དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྦྱང་བྱེད་མེད་དུ་མོས། སྒྲ་མ་དེར་མ་འདུས་པའི་སྐྱབས་གཞན་
མེད་པར་ཐག་བཅད་ལ། མཆོན་ཅམ་ཐོས་པས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་
འཇིགས་པ་སྤང་རགས་ལས་སྦྱོབས། གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཅམ་གྱིས་མཆོག་སྤྱན་

མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྒྲོལ་བ་སོགས་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་འཇུག་པ་ཙུ་འགྲེལ་ལྟར་བྲན་ནས་མོས་གྲུས་ཤུགས་བྲག་བྱེད་པ་སྒྲ་མའི་
ནལ་འབྱོར་གྱི་གཞི་ཡིན། དེ་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་ལམ་རིམ་ལྟར་རྒྱས་པར་
ཤུལ། སྒྲ་མཚོད་ལྟ་བུའི་ཆོག་རྒྱས་བསྟུས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཀྱི་མཚོད་པ་འབྲུལ་བ་རྫོགས་རིམ་སྐབས་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། རྫོགས་
རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་དབང་བཞིའི་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་དབང་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་
མཚོད་པ་ཤུལ་ན་སླིན་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཆེ་བས་སོ། །མཐུལ་ཉེར་གསུམ་མ་
གཙུག་ཆེ། སོ་བདུན་མ་ཤུལ་ཀྱང་རུང་།

དེ་ནས་དུས་གསུམ་སྐབས་གནས་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་རོ་མོ་སྒྲ་མ་རྩེ་རྩེ་འཆར་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །བདག་གི་སྒྲོ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་
གསོལ། ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་× ལམ་ལ་བར་ཆད་མེད་པར་× བྱིན་ཅི་ལོག་གི་
རྟེན་པ་མཐའ་དག་འགག་པར་× བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟེན་པ་བྱུང་པར་ཅན་
རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་× བྱུང་པར་དུ་ལུས་བདེ་བ། ཙུང་ལ་བ། རྒྱུད་ལ་བ། དམིགས་
པ་གསལ་བ། ལུས་ལ་བདེ་བྱོད་འབར་བ་སོགས་བདེ་སྒྲོང་གི་ཉམས་རྟེན་པ་བྱུང་
པར་ཅན་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྦྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་ཐད་ཀ་
ཐད་ཀའི་གསོལ་འདེབས་གང་མང་བྱ། ལམ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཞི་བ་དང་། འཁྲུལ་པ་
ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བའི་གསོལ་འདེབས་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མའི་གསུང་དུ་འབྱུང་
བ་ལྟར་རྩེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་སྦྱར་བ་ཡོད།

དེ་ནས་བདག་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐྱར་དུ་གསོལ།

ཞེས་གསལ་བ་བཏབ་པས་སྒྲ་མའི་སྤྱི་པོའི་ཨོ་ལས་འོད་དང་བདུད་ཅི་དཀར་པོ་
བྱང་། རང་གི་སྤྱི་པོར་ཐེམ། ལུས་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྱིབ་དག །སྤྱིའི་ཕྱིན་རྒྱལ་ས་ཞུགས།
བུམ་པའི་དབང་ཐོབ། ལམ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་
སྤྱོད་རྗེ་ལས་སྤུལ་སྤྱོད་འབྲུབ་པའི་རུས་པ་བྱུང་པར་ཅན་བཞག །དེ་བཞིན་དུ་མགིན་
པའི་ཞུམས་འོད་དང་བདུད་ཅི་དམར་པོ་བྱང་བ་རང་གི་མགིན་པར་ཐེམ། རག་
གི་སྤྲིག་སྤྱིབ་དག །སྒྲ་མའི་གསུང་གི་ཕྱིན་རྒྱལ་ས་ཞུགས། གསང་དབང་ཐོབ།
ཀུན་རྫོབ་སྤྱོད་མའི་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་གསུང་རྫོ་
རྗེ་ལོངས་སྤྱོད་འབྲུབ། ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་བདུད་ཅི་སྤོམ་པོ་བྱང་བ་སྤྱིང་གར་ཐེམ།
ཡིད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྱིབ་དག །ཐུགས་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱལ་ས་ཞུགས། ཤེར་དབང་ཐོབ། རོན་
དམ་འོད་གསལ་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་། འབྲས་བུ་ཐུགས་རྫོ་རྗེ་
ཆོས་སྤྱོད་འབྲུབ།

ཡང་གནས་གསུམ་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་འོད་དང་བདུད་ཅི་དཀར་དམར་
མཐིང་གསུམ་བྱང་བ་རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་ཅིག་ཅར་ཐེམ། སྒོ་གསུམ་ཀྱི་སྤྲིག་
སྤྱིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག །སྒྲ་མའི་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱལ་ས་
ཞུགས། ཆོག་དབང་ཐོབ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་
བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་། འབྲས་བུ་ཟུང་འཇུག་རྫོ་རྗེ་འཆང་གི་སྤྱོད་འབྲུབ་པའི་རུས་པ་
བཞག་པར་བསམ་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་དབང་བཞི་སྤངས། དབང་བསྐྱར་བྱེད་
བུམ་ཆུ་ཡིན་པས་བུམ་དབང་ཞེས་བཏགས་པ་ལས་དོན་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་
སྤྱིའི་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་དང་། སྒོ་གསུམ་དབྱེར་མེད་སྤྱིའི་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་

མེད་འགྲུབ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་པ་སྐབས་འདིའི་དབང་དང་། མོ་གསུམ་གྱི་ཏི་
མ་ཞེས་པ་བག་ཆགས་ལ་བྱེད།

དེ་ནས་།^༡ དཔལ་ལྷན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། ཞེས་སོགས་གྲིས་གསོལ་
བ་བཏབ་པས་མེད་ཁྱི་བད་གདན་བཅས་སྟིང་ལ་ཐེམ་པས་སྟིང་བསྒྲ་དམར་པོ་
འདབ་བརྒྱད་དུ་གྱུར། ཉི་གདན་འོག་གི་ཁམས་དམར་པོ་དང་། རྩ་གདན་སྟེང་གི་
ཁམས་དཀར་པོ་ལ་ཐེམ་པས་སྒྲ་ཉིའི་གདན་དུ་གྱུར།

སྒྲ་མ་རང་གི་ཅ་དབྱ་མ་བརྒྱད་དེ་སྟིང་གའི་ཤིན་ཏུ་ཕ་བའི་རྒྱང་སེམས་ལ་
ཐེམ་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྒྲ་མ་དོ་རྩེ་འཆང་སྐྱ་མདོག་དཀར་པོ་དོར་བྱིལ་
འཛིན་པས་ཡུམ་དོ་རྩེ་དབྱེངས་གྱི་དབང་ལྷག་མ་ལ་འཁྱུད་པའི་སྐྱར་བཞེངས།
སྟིང་གི་བསྒྲ་ཁ་རྩམ་པའི་ཅེ་མོར་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་པའི་ཉོག་དང་། སྐགས་ཕྱེང་གིས་
དགྱི་བ་སོགས་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྲ། སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཡང་དག་སྒྲ་མ་
དང་། །སོགས་སྒྲ་མས་རྩེས་སུ་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་གདབ། དེ་ལྟར་སྒྲ་མའི་སྐྱ་
མཐོང་བ། གསུང་ཐོས་བ། སེམས་ལ་དག་སྒྲ་འཕེལ་བ་སོགས་རྩེས་སུ་འཛིན་
པའི་རྟགས་བྱང་པར་ཅན་མ་བྱུང་བར་དུ་བསྐྱོམས་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མའི་གསང་
རྣམ་དུ། ཅུ་མིག་ལུང་དུ་རྒྱུད་རྒྱལ་འདུས་པའི་ལམ། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་རིམ་ལྡོམ་
ཁྱིད་གྱི་སྟོན་འགྲོའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྟགས་རྩུར་ཅམ་གཅིག་ཞལ་བཞེས་
གནང་བ་རེད།

ད་ལྟ་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྒྲོའི་མཐུ་བྲི། ཉམས་ལེན་ལ་སྟིང་རུས་ཞན་ཀྱང་སྒྲ་མ་

ནམས་སྤྱགས་བཅེ་བས་ཁྱིད་རྒྱས་པ་གནང་བ་ལས་གདུལ་བྱ་མཆོག་མི་ལ་ལྟ་
བྱ་ལ་ཁྱིད་ཀྱང་ཆོག་རིས་ཅམ་དང་མགོ་སློས་ཅམ་ཞལ་ལ་སྤངས་པས་ཁྱིད་ཀྱི་
གོ་ཆོད་པ་སྤྲུམས་གསུངས།

དགེ་སྤྱགས་པས་ཁྱིད་ཆེན་བཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་མིན་ཀྱང་བྲགས་ཆུང་བ་
ལམ་རིམ་གྱིས་སྤྱན་མོང་ལམ་སྤྱངས་ལ་རྩལ་དུ་བཏོན་པའི་ཞར་བྱང་དུ་སོང་
ནས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ཏེ་སྐྱབ་མ་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་ཁོང་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ནས་གསུངས། རང་གིས་བག་ཆགས་འདྲིལ་ཆེད་དམིགས་ཁྱིད་རེ་རེ་
བསྐྱང་ཆོག་ཀྱང་སྟོགས་རེར་མ་སོང་བར་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
ཆང་བར་བྱེད། གཞན་སྟོགས་ལ་ཁྱིད་བཞི་དར་སོ་ཆེ། སྐབས་མགོན་རྟོ་རྟོ་འཆང་
ནས་གསེར་ཁང་གི་བྱམས་སྐྱབ་བཞེངས་སྐབས་སོ་སོས་འབྲེལ་འདྲིལ་ཆེད་ཞལ་
འདེབས་བསྐྱུ་མཁན་འགའ་བཏང་། དེ་དྲུང་མཆོ་སྟོན་སྟོན་ཅིག་ལ་སོང་བས་
ཁམས་ནས་བྲག་དཀར་སློས་རྫོང་ལ་མཆོམས་སུ་སྟོན་མཁན་ར་ཆ་ཆོས་རྩེ་ཐེར་
བ་ཅིག་དང་གཏམ་བྱས་པར། ད་དེང་སང་དེ་འབྲུ་མེད། སྤར་མཆོ་སྟོན་ལ་སྟོན་
སྐབས་ཁྱིད་ཆེན་བཞི་བསྐྱངས་པས་བྲག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་ཞིག་ད་ལྟ་རང་ལ་ཨེ་
མི་སྐྱེ་བསམ་བསམ་ཞིག་བྱུང་། ཐེར་བས་ཏ་ཅང་འབད་ཆོད་རེད། ཟུང་པ་རྒྱལ་
ཆབ་པའི་གསུང་སློས་ལྟར་ལམ་སྤྱན་མོང་བ་དང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྟོང་བ་ཞིག་ཐོན་
ན་རྫོགས་རིམ་དངོས་ལ་སྐྱེབ་ནས་འབད་ན་ལོ་ཁ་ཤས་ལས་མི་འགྲང་བ་ཡིན་
འདུག །རང་རེ་ཁང་པའི་རྒྱ་སྒོ་ལ་མ་བྱིན་པར་བྲག་གི་མཛོད་ཀྱི་གཏམ་སྤངས་བ་
ལྟ་བུ་ལས་མེད་ཀྱང་བཤད་རྒྱ་དང་ཉན་རྒྱ་ཅམ་ཡོང་བའང་ངོ་མཆར་བས་དེ་

ཆོའི་བསྐྱང་རའི་ཆོད་མིན་པར་འདུག་གསུངས།

རྫོགས་རིམ་དངོས་ལ། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་། གནད་བཞི་
སོགས་ཡིག་ཆ་རྣམས་སྤྲུགས་ལ་བ་ལྟར་ལ། འདུས་པར་ངག་དབེན། སེམས་
དབེན། སྦྱེའོད། ཟུང་འཇུག་དང་ལྷ། ལུས་དབེན་ཟུང་དུ་བཅིས་ནས་རིམ་བ་བྱག་
གསུངས་པ་དེ་རགས་པར་བྱས་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཆོགས་ལམ། རྫོགས་རིམ་གྱི་
ལུས་དབེན་སྦྱོར་ལམ་ཤོད། ངག་དབེན་ཅེ་མོ། སེམས་དབེན་བཟོད་ལ། མ་དག་
པའི་སྦྱེ་ལུས་ཆོས་མཆོག །རིམ་བ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཐོང་ལམ།
དག་པའི་སྦྱེ་ལུས་དང་། སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་སྟོམ་ལམ། མི་སྟོབ་པའི་ཟུང་
འཇུག་མི་སྟོབ་ལམ་དང་།

འཇིགས་བྱེད་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། དམ་ཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར། དབྱེབས་
ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཞི།

སྤྲུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ལུས་དབེན་གྱི་དོད་
ཐུབ། སྤྲུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་ངག་དབེན་གྱི་དོད་ཐུབ། དམ་ཆོག་གི་རྣལ་
འབྱོར་སེམས་དབེན། དབྱེབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དག་མ་དག་གི་སྦྱེ་ལུས། རྣམ་དག་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐོང་སྟོམ་དང་མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་
ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ཆོས་མཆོག་ཡན་ཆད་བསྐྱུས་ཆོག །

འཇིགས་བྱེད་ལ་བདེ་གསང་གི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཐབ་གནད་ཆང་ཚུལ་རེད་
འདའ་བའི་བྲིས་ལན་ལྟར་ལ། བདེ་གསང་གི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་རྣམས་
འདིར་ཁ་བསྐྱང་ནས་ཉམས་སྤྲུལ་ལེན་པ་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་

བར་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་གཅིག་ཡིན། འཇིགས་བྱེད་ཞལ་བྲག་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་
ང་རྒྱལ་ལ་གནས་ནས་བསྐྱོམ་ཆོག་གསུངས་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་བྲག་གཉིས་ལྷམ་
བཅས་བྱས་ན་རྟོག་བདེ།

རྒྱང་རོ་དབྱ་བྲག་བྱེད་ན་ལུས་རྣམ་སྤང་གི་ཆོས་བདུན་ལྡན་དུ་འཁོད་ལ།
རང་འཇིགས་བྱེད་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་ཞལ་གཅིག་བྲག་གཉིས་ལྷམ་བཅས་
དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཀྱི་ལུས་”དབྱས་”¹བྱང་པོར་ཅ་དབྱ་མ་བྱི་
སྲོ་ལ་ནང་དམར་བ་སྒོམ་སྒྲ་གོ་སོག་གི་ཆད་ཅམ། དེའི་གཡས་སྲུ་རོ་མ་དམར་པོ།
གཡོན་དུ་རྒྱང་མ་དཀར་པོ། ཅ་གསུམ་ཀ་ཡར་ཆངས་བྲག་བར་དུ་སོང་། དེ་ནས་
མར་གྲུག་སྟེ་དབྱ་མའི་ཡར་སྟེ་སྟེ་བྲག་གི་འཛོམ་མདོ་དང་། རོ་རྒྱང་གི་ཡར་སྟེ་སྟེ་
བྲག་ལ་བྲུག་། མར་སྟེ་སྟེ་ར་རྟགས་ཀྱི་ཅེ་བར་འགོ་ཡང་འདིར་དགོས་དབང་གིས་
སྟེ་འོག་སོར་བཞི་ཅམ་དུ་དབྱ་མ་དང་། རོ་རྒྱང་གཉིས་དེ་ལས་རྒྱང་ཟད་ལྷག་པ་
བསམ། རྒྱང་ཐོག་མར་གཡས་དང་གཡོན་ནས་རྩལས་པའི་བྲག་ལེན་གཉིས་
འདུག་ཀྱང་བྱེད་པར་མེད་པས་གཡོན་ནས་ཐོག་མར་རྩལས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ན་རྒྱང་མའི་མར་སྟེ་རོ་མར་བཙུག་། སྟེ་བྲག་གཡས་བཀག་ལ་གཡོན་ནས་རྒྱང་
རྩལས་པ་རྒྱང་མའི་ནང་བརྒྱད་དེ་སོང་བས་རྒྱང་མ་རྒྱང་གིས་གང་བ་ལ་
དམིགས་པ་གཏད་ནས་རྒྱང་ཟད་བསྟན།

དེ་ནས་རྒྱང་རོ་མར་སེར་གྱིས་བས་པས་དེར་ཞུགས། སྟེ་བྲག་གཡས་ནས་
རྒྱང་བྲག་དུ་བྱེད་པས་རོ་མའི་ནང་གི་རྣག་ཁྲག་ཚུ་སེར་ནད་ཆང་ཆིང་སོགས་

སྐྱོན་གང་ཡོད་ཕྱིར་ཐོན་པར་བསམ་པ་ལན་གསུམ་གྱ།

དེ་རྗེས་རོ་མའི་མར་སྟེ་རྒྱུང་མར་བཅུག་ལ་སྣ་བྲུག་གཡས་ནས་རྒྱུང་རྒྱབས་
བས་རོ་མ་རྒྱུང་གིས་གང་བ་ལ་དམིགས་པ་གཏད། རྒྱུང་མར་སིར་གྱིས་བྲུས་སྣ་
བྲུག་གཡོན་ནས་བྱད་དེ་རྒྱུང་མའི་སྐྱོན་སྦྱངས་པ་ལན་གསུམ་གྱ།

དེ་ནས་རོ་རྒྱུང་གཉིས་ཀའི་མར་སྟེ་དབྱ་མར་བཅུག་པ་ཡི་གེ་ཆའི་སྒྲད་ལྟ་
བུར་བསམ་ལ་སྣ་བྲུག་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱབས་ཏེ་རོ་རྒྱུང་རྒྱུང་གིས་གང་བ་ལ་
དམིགས་པ་གཏད། དབྱ་མའི་ནང་དུ་སིར་གྱིས་བྲུས་ལ་སྣ་བྲུག་གཉིས་ཀ་ནས་
ཕྱིར་བྲག་ཏུ་བྱད་དེ་དབྱ་མའི་སྐྱོན་སྦྱངས་པ་ལན་གསུམ་གྱ། དེ་ཡང་སྣ་བྲུག་
གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱབས་ཏེ་གཉིས་ཀ་ནས་ཕྱིར་བྱད་ཡུང་དོན་ལ་རོ་རྒྱུང་ནས་
རྒྱབས་ཏེ་དབྱ་མ་ནས་ཐོན་པར་བསམ་དགོས་གསུངས།

དེ་ནས་རྩ་འཁོར་གསལ་འདེབས་པ་ནི། འདིར་འདུས་པ་ལྟར་རྩ་འཁོར་བྲུག་
གསལ་བཏབ་ནའང་མི་ཚོག་པ་མེད་ཡུང་རེ་ཞིག་བཞི་གསལ་བཏབ་པས་འཕྱས།
དེ་ལ་སློག་ཅིང་ནང་ངོས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཀྱི་གཞུང་ཤིང་གི་ཚུལ་དུ་རྩ་རོ་རྒྱུང་
དབྱ་གསུམ་ཡར་སྣ་སྤྱི་ཐོ་དང་། མར་སྣ་གསང་གནས་ཀྱི་ཏྲགས་ཀྱི་བྲུག་དང་
ཁད་ཆད་དུ་གནས་པ། བྲང་གི་རུས་བསུམ་སྒྲག་གི་ཐད་སྟོང་དབྱས་མ་ནོར་བ་
ཡིན་ལ། སྒྲལ་ཆོག་ནང་ལ་ཅུང་ཟད་འབྱར་ནས་ཡོད་པས་རྒྱབ་ལ་ཉེ་བ་ཞེས་
འབྱར་བ་ལས་དོན་ལུས་ཀྱི་དབྱས་བྲང་ཐོར་གསལ་འདེབས་པ་ཡིན།

གཞི་ལ་རོ་རྒྱུང་གིས་དབྱ་མ་ལ་སྟོང་གའི་ཐད་ཀྱི་སྟོང་འོག་ཏུ་རྩ་མདུད་
གསུམ་རེ་ཡོད་པས་འགྲོལ་དཀའ་ལ། རྩ་འཁོར་གཞན་ཀྱི་ཐད་དུ་མདུད་པ་རེ་རེ་

ལས་མེད་པས་སྤྲ་མ་ལས་འགྲོལ་སྤྲ་བ་རེད། མདུད་ཚུལ་ཡང་རོ་རྒྱུ་གཉིས་
 གྱིས་དབུ་མ་ལ་དགྱིས་མཆོམས་ནས་ཁྱག་མདུད་དུ་སོང་ནས་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་དུ་
 ཡོད་པ་དེས་དབུ་མར་རྒྱུད་རྒྱུ་བ་བཀག་སྟེ་དབུ་མ་ཞར་བའམ་ཁ་འབྱར་ནས་
 ཡོད་ལ། རོ་རྒྱུད་རྒྱུད་གིས་གང་ནས་གནས་པ་ལས་རྒྱུད་ཡིན་པས་དེས་ཆགས་
 སྤང་མོངས་གསུམ་སོགས་ཀུན་རྟོག་སྤྲ་ཆོགས་བསྐྱེད་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་
 ཡིན་ལ། རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་སྤྱད་པའི་ཐབས་ལུས་ཀྱི་གནད་གང་ཆེ་སར་དམིགས་པ་
 གནད་དུ་བསྐྱུན་པས་རྒྱུད་དབུ་མར་ཁྱགས་ནས་གནས། དེར་ཐེམ་བ་སྟེ་འགག་
 བས་མེད་སོང་བ་ན་ཀུན་རྟོག་བཞོན་པའི་རྒྱུད་མེད་པར་གནས་མི་རུས་པས་
 བཅོན་ཐབས་སུ་འགག་པར་བྱས་པས་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ལ་སྤྱར་བུལ་འབྱུང་
 བའི་རྒྱུ་མཆོན་ཡང་འདི་ལ་ཐུག།

རྒྱུ་མཆོན་དེའི་ཕྱིར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཉོན་སློབ་ཀུན་བཏགས་དང་
 ལྟན་སྟེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྟོང་རུས་པ་ཡིན། གསལ་འདེབས་པའི་ཆེ་རོ་རྒྱུད་
 གཉིས་ཞར་ནས་དབུ་མ་རྒྱུད་གིས་གང་ནས་ཡོད་ལ། དེའང་ཚུ་གིང་གི་མེ་རྟོག་
 ལྟར་སྟོ་བ།^༡ ཉིལ་མར་གྱི་མར་མེ་ལྟར་གསལ། བསྐྱེད་འདབ་མ་ལྟར་མཉེན་པ་
 སྟེ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟན་དུ་བྱ།

འདི་ལ་གྲུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས། རོ་མ་དམར་ཞུ། རྒྱུད་མ་དཀར་
 ཞར་ཞེས་མིང་འདོགས་ཚུན་ཆད་ཀྱི་སྟེང་ནས་རྒྱུད་དབུ་མར་སྤྱད་དགོས་པའི་
 བད་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། རང་རེ་ཆོ་ལ་སུ་ཞར་ཡོད་རང་རང་གི་སེམས་ན་ཡོད་པ་དེ་

རེད་ཅེས་ཀྱི་རེའི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་དོན་གནས་ཡིན། གང་ན་ཅ་མཐུད་ཡོད་པ་
དེར་ཅ་འཁོར་རེ་ཡོད་པས་བསྒྲོམ་པའི་སྐབས་ཅ་མཐུད་གྲོལ་ནས་དབུ་མ་དང་དེ་
ལས་གྲེས་པའི་ཅ་འཁོར་ནམས་བྱ་ག་ཏེ་ཡོད་པ། རོ་རྒྱུད་གི་ཐད་ཀའི་ཅ་འདབ་
ནམས་ཀྱིས་རོ་རྒྱུད་ཐལ་བྱུང་དུ་ཕུག་སྟེ་ཅ་འདབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་དབུ་མ་ལ་
བྱུག་པ།

གྲེས་ཚུལ་སྟོང་གའི་བྲང་གི་རུས་པ་སུམ་ཐུག་གི་ཐད་ཀྱི་དབུ་མ་ལས་ཅ་
འདབ་བཞི། དེ་ལས་གཉིས་རེ་གྲེས་པས་སྟོང་ག་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་
བརྒྱད་པ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ལྟེ་བ་རྒྱུམ་པོར་གནས་པ། མགྱེན་པའི་ཨོལ་མཐུད་ཀྱི་
ཐད་དུ་དབུ་མ་ལས་ཅ་འདབ་བཞི། དེ་རེ་རེ་ལས་གཉིས་གཉིས་གྲེས་པས་བརྒྱད།
དེ་རེ་རེ་ལས་གཉིས་གཉིས་གྲེས་པས་མགྱེན་པ་ལོངས་སྟོང་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་
འདབ་བཅུ་དྲུག་པ་ཁ་དོག་དམར་པོ་ལྟེ་བ་རྒྱུམ་པོ་ཅན། སྤྱི་པོའི་སྟོན་མཚམས་ཀྱི་
ཐད་ལྷན་རྒྱའི་སྟོང་ཅམ་དུ་དབུ་མ་ལས་ཅ་འདབ་བཞི། དེ་རེ་རེ་ལས་གཉིས་རེ་
གྲེས་པས་བརྒྱད། དེ་རེ་རེ་ལས་གཉིས་རེ་གྲེས་པས་བཅུ་དྲུག། དེ་རེ་རེ་ལས་
གཉིས་རེ་གྲེས་པས་སྤྱི་པོ་བདེ་ཆེན་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་སོ་གཉིས་ཁ་དོག་ལྗང་
ཚོགས་པའི་ལྟེ་བའི་དབྱིབས་བྱ་གསུམ་པ། ལྟེ་བའི་བྱ་གའི་ཐད་ཀྱི་དབུ་མ་ལས་
ཅ་འདབ་བཞི། དེ་ལས་བརྒྱད། དེ་ལས་བཅུ་དྲུག། དེ་ལས་གཉིས་གྲེས་པས་སོ་
གཉིས། དེ་ལས་གཉིས་རེ་གྲེས་པས་ལྟེ་བ་སྐྱུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་རེ་བཞི་
པན་ཚུན་བསྟོལ་མ་ལྟར་ཡོད་པ་འདྲ་སྟེ་ཁ་དོག་དམར་པོ་ལྟེ་བ་བྱ་གསུམ་པ།
འདུས་པ་དང་དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་ཚུལ་ཡང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ། གང་ལྟར་

སྙིང་མགོན་སྤྱི་བོ་ཉྱེ་བ་ཞེས་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་གསུང་བ་འད་ལ་གནང་བ་རིམ་
བས་ཉིས་འགྲུར་དུ་སོང་བས་འཆར་བདེ།

སྤྱི་བོ་དང་སྙིང་གའི་རྩ་འདབ་གདུགས་ཁ་སྐབས་བ་ལྟ་བུ་དང་། མགོན་བ་
དང་ཉྱེ་བའི་རྩ་འདབ་གདུགས་ཁ་གྲེན་དུ་བསྐྱང་བ་ལྟར་ཨེ་ཨྱི་ཁ་སྐྱོར་དང་ཐབས་
ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྲ། རྩ་མདུད་ཆགས་ཚུལ་ཕྱག་ཁྲིད་གནང་ཞིང་། སྙིང་གར་རོ་
རྒྱུ་གིས་རེས་མོས་མིན་ལ། རོ་རྒྱུ་གིས་མདུད་བ་མིན་ཟེར་བ། དེ་ལ་འད་དབྱེ་
བར་དཀའ་བ་ཡི། །དབུས་སུ་མདུད་བ་གསུམ་གྱིས་དགྱིས། །ཞེས་བ་དང་མི་
མ་སྐྱེན་གསུངས།

རྫོགས་རིམ་དངོས་ལ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལས། དང་པོ་སྤྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
ལ། སྤྲགས་ཀྱི་གཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ཉྱེ་བར་གནད་དུ་བསྐྱེན་ཚུལ་དང་། སྤྲགས་ཀྱི་
རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཉིས།

དང་པོ་ལ་ཐོག་མར་རྩ་ལམ་སྐྱུངས་བ་ནི། རང་འཇིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་
སྙིང་གར་གཞི་ལ་ཐེག་ལེ་དཀར་པོ་སྙེད་དང་དམར་པོ་འོག་ཏུ་གནས་བའི་དབུས་
སུ་རྒྱུང་སེམས་དབྱེར་མེད་མི་ཤིགས་བའི་ཐེག་ལེ་ཡོད་བ་དེ་འོད་ཀྱི་ཐེག་ལེ་
དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་བ་རྒྱ་སྐན་ནམ་ནས་འབྱུ་མིལ་མོར་བཏང་
བའི་ཆད་ཅམ་དུ་འདྲིལ་ནས་དབུ་མའི་ཡར་སྒྲིལ་གནས་ནས་རང་ལུས་ལྟ་སྐྱུར་
གསལ་བ་ལ་བལྟས་བ་ན་རྒྱན་ཆ་ལུགས་མཆན་དཔེ་ཞལ་ཕྱག་སོགས་གསལ་
བར་མཐོང་སྤྱང་བསྐྱེད།

དེ་ནས་སྤྱི་བོའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་འདྲིལ་ཏེ་རྩ་འདབ་དང་། དབུ་མའི་

ཡར་སྤེལ་དང་། མར་མགྱིན་པའི་རྩ་འཁོར་བར་གྱི་རྩ་དང་ལུས་གྱི་ཆགས་ཚུལ་
འཆར་དུ་བརྟུག་། ཤེགས་པར་ཤར་བ་ན་སྤྱི་བོའི་ཤར་གྱི་རྩ་འདབ་སྤྱང་བར་བུའོ་
སྤྲུམ་པའི་འཕེན་པ་དང་ལྷན་པས་རྩའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་སྤི་ལི་ལི་པར་སོང་། རྩའི་
ཆགས་ལུགས་བཏུས། སྤི་ལི་ལི་ཚུར་དབུས་སྤྱོད་བས་རྩ་ཆད་པ་མ་སྟེ། གུམ་
བ་ཐང་བཅད། རེངས་ཤིང་གྱོང་བ་མཉེན་པར་བྱས། རྟག་ཁྲག་ཚུ་སེར་སོགས་
གྱིས་འགག་པ་བསལ་ཏེ་རྩའི་སྤྱོན་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་པར་བསམ། དེ་ལྟར་སྤྱི་
བོའི་རྩ་འདབ་རྣམས་ལ་འང་རིམ་པར་སྤྱངས་ཏེ་རྩ་འདབ་ཐམས་ཅད་བྱ་ག་ཏེ་
ཡོད་པ་དབུས་ནས་སྤུ་ཞེས་བཏབ་ན་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་ནས་སྤུ་ཞེས་པའི་སྤྱ་
འབྱུང་བའི་ཚོད་དུ་སྤྱངས།

དེ་ནས་མགྱིན་པའི་རྩ་འདབ་སྤྱང་བར་བུའོ་སྤྲུམ་པའི་འཕེན་པ་དང་ལྷན་པས་
དེའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སྤྱོད་ཡི། སྤྱིང་གའི་བར་གྱི་རྩ་དང་ལུས་གྱི་ཆགས་
ཚུལ་བཏུས་ནས་རྩ་འདབ་སྤྱར་ལྟར་སྤྱངས། སྤྱིང་ག་དང་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་ལ་
ཡང་དེ་ལྟར་སྤྱོད་བ་རྩའི་རྣམ་པ་ལ་བསལ་སྤྱང་འདོན་པ་དང་། རྒྱང་སེམས་
འབྱུག་པ་གཅིག་པ་འཆར་ཐབས་ཡིན། རྩའི་གསལ་སྤྱང་སྤྱབ་པ་འདི་རྫོགས་རིམ་
ལ་ཆེག་ཤིལ་བྱེད་ན་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་སྤྱངས་ན་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་
པའི་གཞིར་གཤམ་ཆེ་བས་སྤྱེས་བྱ་དམ་པ་འགས་ཀྱང་ཞག་ཁ་ཤས་རེ་བསྐྱོམ་པ་
གནང་སྟེ། དེ་ལྟར་ཉམས་འོག་ཚུད་པའི་བར་དུ་སྤྱོད་བ་ནི།

རྗེ་མི་ལས། རྩ་རྒྱང་བ་མིག་གི་འཁོར་ལོ་ཡོད། །ཅེས་པའི་གདམས་པ་དེ་
ཡིན་པར་དཔོན་སྤོབ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱོད་འདི་

མི་ལའི་མགྱར་འབྲུམ་ལ་སྦྱར་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད། ད་ལྟ་རང་རེ་ལ་རྫོགས་ལྡན་འང་མ་
དཔལ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སྤང་དང་དབེན་སའི་མཁས་བླ་བ་གོང་མ་ལྟར་གྱི་སྦྱབ་
ཚུགས་ཉམས་པས་ཁྲིད་གྱི་རིགས་ཀྱང་རྟ་ཐོག་མདུང་བཟུང་གིས་དཀྱུས་གཅིག་
ལ་ཆར་ཕྱད་བཏང་ནས་རྒྱན་མ་ཉམས་པར་བསྐྱངས་པ་རེད། ཁྲིད་གཏོང་ཚུལ་
དངོས་མཁས་བླ་བ་རེན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དུ། ཉིན་མོ་རྒྱུད་སྡེའི་བཤའ་བ་དང་།
མཆན་མོ་ཁྲིད་གནང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཉིན་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་བཤའ་བ་
རྒྱ་བོད་སོ་སོའི་ལུགས་འཐད་མི་འཐད་གྱི་དགག་བཞག་དང་བཅས་མཐའ་བཅད་
ནས་རྒྱས་པར་གསུངས།

མཆན་རིམ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་དམིགས་སྐྱོར་གོགས་སེལ་
བོགས་འདོན་དང་བཅས་ཉམས་སྤོང་དང་སྦྱར་ནས་སྦྱལ་ཅིང་། གནང་ཚུལ་ཡང་
དཀར་ཆག་ཐོའི་ཡིག་ཚུང་ལྟར་ལ། རྒྱ་མའི་རྣམ་འབྱོར་ལྟ་བུའི་ཁྲིད་གནང་བ་
ཉམས་འོག་ཏུ་རྒྱུད་གྱི་བར་ཆོས་མཆམས་བྱས་ནས་སྤོང་བ་ལ་སྤོང་ཞག་འདོག་
བ་ཟེད། ཉམས་ཁྲིད་འབོག་ལུགས་དངོས་དེ་འབྲེལ་བས་ཁྲིད་གནང་མཆོག་
ལྡན་པས་རྒྱལ་དབང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་ལུང་སྦྱར་ལོ་བའི་རྩི་རྩེར་དཀར་
ཆག་ཐོའི་ཡིག་ཚུང་གི་བབས་དང་བསྐྱུན་ནས་གནང་ཚུལ་རྣམ་ཐར་དང་གསལ་
ཡིག་ཏུ་གསལ། བྱབ་མཐའ་གཞན་ལ་ད་དུང་ཡང་སྦྱབ་ཚུགས་དང་ཁྲིད་སྤོང་
ལུགས་གྱི་བྱག་ལེན་ཅམ་སྤོང་མཁན་མང་བ་རེད། རྒྱུད་དང་གཏུམ་མོ་ལ་བརྟེན་
འོག་ཆེ་ཡང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་ལྟ་བ་འབྲུལ་མེད་རྟེན། སྦྱ་གསུམ་ལམ་
འབྱེད་ཆང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་བྱབ་ནས་ཅ་འཁོར་གྱི་དབུས་མ་རྫོར་བ་ལ་རྒྱུད་

ཞུགས་གནས་ཐེམ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། རོ་རྒྱུད་གི་ནང་དུ་བུམ་པ་ཅན་ཅི་ཅམ་
 བཟུང་ཡང་ལས་རྒྱུད་ཡིན་པས་འཕྱི་བས་རྒྱུད་ཐུན་གཅིག་གིས་དགུན་འདས་པ་
 དང་བྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་བུམས་པ་རིན་པོ་ཆེར་ཁམས་ངོས་ཀྱི་བྱུབ་པ་
 གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུད་གི་རྟོགས་པ་ཕུལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། བློ་བཟོད་ནམས་གྲགས་
 པ་དང་སྒྲ་མ་རག་དབང་རབ་བརྟན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོ་བ་མ་ཞིག་ལ་རྒྱུད་འཛིན་
 ལུགས་བསྐྱབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། རྗེ་ཉིད་ལྷ་སའི་དཔལ་འབྱེར་རབ་བརྟན་དུ་
 བཞུགས་སྐབས་བྱུབ་པ་ཞིག་དང་གཏམ་བུས་པར་སྟོ་བྲག་གོ་བོ་ལུང་དུ་རྒྱུད་
 བུམ་ཅན་བཟུང་བས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ་སོགས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས་མང་པོ་བྱུང་
 ཚུལ་ཀྱི་གཏམ་སྒྲིང་ཚུལ་སོགས་བྲངས་ནས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟོལ་
 འདིའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཏེ་ཐུན་མོང་ལམ་ཀྱི་མངས་གཞི་ཟིན་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་
 གཞུང་ཆེན་མོ་དང་མཐུན་པའི་མདོ་སྒྲགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་སྟོང་ཆོད་
 ལྷན་བྱུང་ན་རབ། མིན་ཀྱང་ཉི་མ་རེ་དང་ཐུན་རེ་བཞིན་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་
 བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བུ་ས་ནས་ཆོད་ཆེ། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་དུག་གསུམ་
 སོགས་སྒྱུན་སྒྲར་ཡོད་འགྲིག། ལམ་ཀྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྒྲར་
 མེད་འཕེལ་བ་དགོས་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་གི་མངོན་ཤེས་དང་རྒྱ་
 འཕྲུལ་སོགས་ཅི་རྒྱུད་གི་རྟོན་འབྲེལ་ཅམ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་གསུངས།

༥ སྒྲགས་ཀྱི་གཞིའི་རྣལ་འབྱེར་ལ། ཐོག་མའི་དམིགས་པ་གནད་དུ་བསྐྱུན་
 ས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་རྫོགས་རིམ་ལ་འབྱིད་ལུགས་སྒྲ་ཆོགས་བྱུང་ཡང་། དེ་
 ཐམས་ཅད་མཐར་རྒྱུད་དབུ་མར་སྐྱད་པའི་ཐབས་སུ་གཞོལ་བ་ཤིས་ཤིག་ཡིན་པས་

མིང་འདོགས་ཚུལ་ཅམ་རེ་མ་གཏོགས་ཉམས་ལེན་གྱི་ལུས་མི་འབྲ་བ་གཞན་
 ཡོད་པ་མིན། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡན་ཆད་ལ་དམིགས་པ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་
 མི་འབྲ་བ་ཆེར་མེད་པས་སྒོན་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་ནམས་སུ་འང་མ་བཤད་པ་མང་། རྒྱད་
 པས་དེ་ལ་ལག་རྟེན་ཞེས་ཐ་སྐྱད་འདོགས། འདིར་ཐོག་མར་ཉེ་བར་གནད་དུ་
 བསྐྱུན་པ་ཡིན་པས་ཉེར་བ་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་ཉི་
 མའི་དྲུག་འཁོར་ཡུངས་འབྱུངས་སྒན་མ་བྱེད་གཤག་ཅམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཅ་ལམ་
 སྒྲོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་རང་སེམས་ཐིག་ལེར་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་
 ལས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྗེ་རྫོགས་བྱེད་མ་ཉིའི་གདོང་ཅན་སྐྱེ་མདོག་
 སྟོག་འཛིན་གྱི་རྒྱང་དང་མ་སྐྱབ་པར་དཀར་པོ་ཞལ་བྲག་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་ཐོད་
 འཛིན་པས་ཡུམ་རོ་ལངས་མ་དཀར་མོ་གྱི་ཐོད་འཛིན་པ་ལ་འཁྱུད་པ་ཤིན་ཏུ་སྤ་
 བ་ནས་འབྱུངས་ཡུངས་འབྱུ་ལྟ་བུ་ལ་རང་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་དབྱེར་
 མེད་དུ་བསྐྱོམ།

དེ་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཅུང་ཟད་ཐོན་པ་ན་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་
 སྒྲོར་མཆོམས་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས་པ་
 སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་པོག་པས་སྟོན་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅུད་
 ཐམས་ཅད་རྗེ་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུར་གྱུར། སྟོན་འོད་དུ་ཞུ་བ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་
 ཅན་རྗེ་རྫོགས་བྱེད་དུ་གསལ་བ་ལ་ཐིམ། དེ་རང་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཐིམ། ཡུམ་
 ཡབ་ལ་ཐིམ། དེ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཐིམ། དེ་ཉིང་རེ་འཛིན་
 སེམས་དཔའ་རྒྱུ་ལ་ཐིམ། དེ་ཞབས་ཀྱུ་ནས་རྒྱ་དའི་བར་བསྐྱུས་ལ་དབང་པོ་

དམན་པ་དམིགས་རྟེན་མེད་པར་དམིགས་པ་འཆར་མི་བྱས་པས་རྒྱ་ད་མ་བ་
ལ་སེམས་བཟུང་། རབ་གྱིས་དེ་ཡང་མི་དམིགས་པར་བསམ་ནས་རྩ་འཁོར་
གྱི་དབུས་མ་ཞོར་བའི་ཐད་དེར་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་
པར་བཞག །

དེ་ལྟར་རིམ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་གང་རུང་ལས་རྗེས་གཞིག་
ཁྲབ་ཆེ། བསྐྱེད་རིམ་དུས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྲུབ་ཐེན་པས་འདིར་བྱིང་གོད་
འགོག་པ་སོགས་གྱི་རྩོལ་བ་མི་དགོས་ཀྱང་ལས་དང་པོ་བས་བག་ཆགས་འཛིག་
ཆེད་ཤར་སྒོམ་ཅམ་བྲ། དེ་ལྟར་ལོ་ཆེའི་བར་དུ་བསྒོམ་པས་རྒྱུང་སེམས་འཇུག་
པ་གཅིག་པའི་གནད་གྱིས་སེམས་གང་དུ་གནས་པ་དེར་བཞོན་པའི་རྒྱུང་ཡང་
འཇུག་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་རྒྱུང་དབུ་མར་ཞུགས་པའི་རྟགས་སྣ་བྱུག་གཉིས་
ནས་རྒྱུང་མཉམ་རྒྱ་ཤེད་མཚུངས་ངེས་ཅན་དུ་ཐེངས་པ་འབྱུང་།

གནས་པའི་རྟགས་སྣ་སྣ་བྱུག་གི་རྒྱ་བ་ཆད། དེ་བྱིང་བ་བསགས་པ་ལ་ཡང་
འབྱུང་བས་ལྟོ་བ་མི་འགྲུལ་བ་དགོས། ཐེན་པའི་རྟགས་ལ་སྒྲིག་རྒྱ་སོགས་རྟགས་
བརྒྱད། ས་སོགས་རྟགས་ཅན་བརྒྱད་དེ། ས་རྒྱ་ལ་ཐེན་པས་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུའི་སྣང་
བ་འབྱུང་། ད་ལྟའི་སྒྲིག་རྒྱའི་སྣང་བ་ལ་ཐང་དང་བར་སྣང་སྒྲིག་རྒྱ་གསུམ་ཀའི་
སྣང་བ་འཆར་ཡང་འདིར་སེམས་རགས་པ་པལ་ཆེར་ལོག་པའི་སྟོང་སངས་ཡོད་
པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བ་རགས་པ་གཞན་བྱུབ་ནས་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་སྒྲིག་
རྒྱའི་སྣང་བར་འཆར་བ་ལོག་མ་རྣམས་ལའང་དེའི་རིགས་འདྲ། རྒྱ་མེ་ལ་ཐེན་
པས་དུ་བ་བྲག་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་དུ་བ་སྒྲབ་མོས་ཁྲབ་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་དང་།

མེ་རླང་ལ་ཐེམ་བས་མཁའ་སྤང་མེ་བྲིར་ཏེ། སྤྱིན་བྱ་མེ་བྲིར་གྱི་ཆར་བབས་པ་ལྟ་
བྱུངས། སྤྲད་རྒྱུད་པས་རྩ་གཏུབ་པའི་མེ་ཟུར་ཤིང་ཁེམ་གྱིས་ནམ་མཁའ་འཐོར་
ན་དམར་ཚུ་བ་ཚུ་བ་འོང་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས། རླང་ནམ་ཤེས་ལ་ཐེམ་བས་མར་
མེ་ལྟར་འབར་གྱི་སྤང་བ་ནི་དོང་ཞབས་སུ་སློན་མེ་སྤར་ཏེ་ཐུན་ཁོད་ལ་ཁ་ནས་
པར་བལྟས་ན་དམར་ཏང་རེ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འཆར་ཞེས་སྤྲད་རྒྱུད་པ་
གསུངས་ཞེས་སྒྲ་མས་གསུངས།

འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ཡོད་མཁས་བྱུབ་པས་མར་མེ་ལྟར་འབར་མིན་པ་
འདྲ། མར་མེ་སྟེང་འབར་ཡིན་པ་འདྲ། གསུངས་ཞེས་དཔོན་སློབ་བྱམས་པ་
གསུངས་ཏེ་ཐེམ་བྲིས་ན་འང་བཀོད་འདུག །ནམ་ཤེས་སྤང་བ་ལ་ཐེམ་བས་སྤང་བ་
རང་བྱས་ན་སློན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་སྒྲ་འོད་གྱིས་བྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འཆར་
བ་ནི་སྒྲ་འོད་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པར་དཀར་སངས་པ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་ལ་བྱེད། སྤང་བ་
མཆེད་པར་ཐེམ་བས་སློན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་ཉི་འོད་གྱིས་བྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་སྤང་
བ་ནི་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཉི་མ་བྱུབ་ནས་དམར་འོད་གྱི་དང་པོ་ལྟ་བུའི་
སྟོང་སངས་ལ་བྱེད། མཆེད་པ་ཉིར་ཐོབ་ལ་ཐེམ་བས་སློན་གནམ་གཡའ་དག་པ་
ལ་སློད་གྱི་སྤྲག་འཕུག་པོས་བྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་ནི་ས་སྟོང་ནས་ཐུན་པ་སྤྲག་
པོ་འཐེབ་པ་སྟོང་སངས་དང་འབྲེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་། ཉིར་
ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐེམ་བས་སློད་བྱེད་གྱི་སློན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཐོ་རངས་
གྱི་ནམ་མཁའི་རང་མདོག་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འཆར་ཞེས་པ་ཐོ་རངས་ཐམས་ཅད་མ་
ཡིན་པར་ཆེས་བཅུ་དང་བཅུ་གཅིག་གི་སྐབས་སྒྲ་བ་བྱུག། སྐྱེ་རངས་དང་པོ་མ་

ཤར་བའི་བར་དེར་ཉི་མཱའི་འོད་དཀར་དམར་དང་། སྟོང་གི་སྒྲག་གི་སྒྲང་བ་མེད་
བས་ནས་མཁའི་རང་མདོག་ཐོན་པ་དེ་འོད་གསལ་དང་དཔེ་སྒྲར་ནས་དེ་དག་གི་
ཆེ་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དགོས། ས་ཚུ་ལ་ཐེམ་པ་ནས་སྒྲུང་ནས་ཤེས་
ལ་ཐེམ་པའི་བར་སེམས་དང་སྒྲང་བ་རགས་པ་དང་། སྒྲང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་
གསལ་ནས་ཤེས་ཏུ་སྒྲ་བ་ཡིན་པས་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དང་། སྒྱེ་སེམས་
འཆི་སེམས་ནས་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲ་རགས་མེད་ཀྱང་སྒྲོ་བྱར་གྱི་འི་མས་
དག་མ་དག་གིས་སྟོང་ཉིད་སོགས་འཆར་བྱས་མི་བྱས་ཀྱི་བྱང་བྱང་། སྒྲང་མཆེད་
ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཆེ་སྟོང་སངས་ཡོད་ཀྱང་དཀར་ལམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲང་བ་ཡོད་
ལ། འོད་གསལ་གྱི་ཆེ་བདེན་འཛིན་ཡོད་ཀྱང་མདོན་དུ་བྱུར་བའི་སྒྲང་བ་སྐྱད་
ཅིག་ཀྱང་མི་འཆར་བའི་སྟོང་སངས་ཡོད་པས་སྟོང་ཉིད་འཆར་མི་འཆར་ལ་ཡིག་
ཆ་མི་མཐུན་པ་ཡོད།

སྒྲང་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཐེམ་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒྲར་ཡང་སྒྱེ་བ་ཡིན། སྒྲང་གི་
སྟོང་ན་འབྱུང་བ་ལྗེའི་བྱས་པ་ཡོད་པས་དེ་རིམ་གྱིས་ཐེམ་ཚུལ་ས་དངོས་ཚུ་
དངོས་ལ་ཐེམ་པ་མིན་ཀྱང་ས་སྒྲང་གི་བྱས་པ་ཉམས་ནས་ཚུ་སྒྲང་གི་བྱས་པ་
གསལ་བ་སྒྲང་སོང་བ་ལ་ས་ཚུལ་ཐེམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ། དེའི་ཆེ་རྒྱལ་
འབྱོར་པ་རབ་ལ་གཏུམ་མོ་རང་ལྷགས་ཀྱིས་འབར་བས་སྒྱི་བོའི་ཉི་ཁུ་སྟེ་
ལྷགས་འབྱུང་ལྷོག་གི་དགའ་བཞི་སྒྱེ་ཡང་ལས་དང་པོ་བས་གཏུམ་མོའི་དམིགས་
རིམ་སྒྱོད་དགོས། གཏུམ་མོ་ཞག་གསུམ་མ་དང་། ཞག་བདུན་མ་སོགས་རྫོགས་
རིམ་ལས་བྱུར་དུ་བཀོལ་ཏེ་སྒྲངས་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་གཏུམ་མོ་ཆ་ཆང་ཡིན།

དེའི་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རང་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དྲངས་གསལ་འོད་གྱི་
 རང་བཞིན་ཅན་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟུང་བ་ལྟ་བུ། དེའི་ཡུམ་གྱི་མཁའ་གསང་ནས་སྤྱར་
 སེལ་གྱི་རྒྱུ་སྤྱོད་རིང་གི་དུ་བ་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་སྤྱོད་གྱིས་ལྟེ་
 བར་ལུང་འཇིགས་སྤྱར་ཤིང་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཞེས་ཡིག་དཀར་གྱི་ཤིང་གྱི་ཅེ་མོ་གྱེན་
 དུ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་འཇུག། རྒྱ་ཡིག་རྒྱ་ཆེས་ཐེག་ལེ་རྒྱ་དྲ་དང་བཅས་པ་འོད་གྱི་རང་
 བཞིན་ཆ་བའི་རེག་བྱ་དང་ལྟན་པ། རྒྱ་ལ་ཐ་རབ་ལྟ་བུའི་མེ་སྐྱེད་དམར་ཆག་ཆག་
 འཕྲོ་བ། འོད་སྐྱེ་ལ་ཁད་པའི་རྒྱ་དྲ་ལས་གཏུམ་མོ་འབར། སྤྱིང་མགོན་སྤྱི་བོའི་བར་
 སོང་། སྤྱི་བོའི་རྩ་འཁོར་འོད་གྱིས་གདུངས་པར་བྱས་པ་ལས་བྱང་སེམས་ཐེགས་
 ལ་ཁད་པ་འཇུག། ཐེགས་པ་རེ་གཉིས་མགོན་སྤྱིང་ལྟེ་བའི་དམིགས་རྟེན་ལ་བབས་
 པས་མེ་ཐེ་ཆེར་སོང། འོད་ཐེ་ཆེར་གཏོང་ན་རྩ་ནང་སོ་སོར་འབར། སྤྱི་བོའི་རྩ་
 ལས་བྱང་སེམས་ཞུ་བའི་ཐེག་ལེ་ལྟེ་བའི་དམིགས་རྟེན་ལ་ཐོག་པས་ལྟག་པར་
 འབར་ཏེ་བྱང་སེམས་ཞུ་སྟོབས་ཆེར་སོང་བས་ལུས་ལ་བདེ་འོད་རྒྱས་པར་
 བསམ་པ་འདི་འོད་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱི་དམིགས་རིམ་ཡིན་པས་ཡི་གེ་འགོད་པ་
 སོགས་མེད། རྫོགས་རིམ་སྐབས་ཡི་གེ་འགོད་ལུགས་རྒྱས་བསྐྱེད་མང་ཡང་ཡི་
 གེ་བཞི་ཅམ་འགོད་པ་པལ་ཆེར་ལས་འབྱུང་། གདན་དང་ཁ་དོག་རེའི་བྱང་པར་
 ཅམ་ལས་རྒྱ་རོ་ཆོས་དུག་གི་གཏུམ་མོ་ཡང་པལ་ཆེར་འདི་དང་འབྲ།

དེའང་སྤྱི་བོར་རྒྱ་གདན། དེའི་འོག་དུ་རྩ་ཡིག་མགོ་སྤྱར་ལྟ་བུ་རྒྱ་གདན་ལ་
 ལུག་པ། མགོན་པའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བར་གདན་རྒྱ་བ་དང་ཉི་མར་བཤད་པ་
 གཉིས། ཡི་གེ་ཨི་ངམ་ཨོ་མམ་ཨུ་ཡིག་རྒྱ་ཆེས་ཐེག་ལེ་རྒྱ་དྲ་དང་བཅས་པ་མགོ་

གྲེན་དང་ཐུར་བསྟན་གྱི་ཕྱག་སྐྱོལ་གཉིས། སྙིང་གར་རྒྱ་བཤམ་ཉི་གདན་ལ་ཐེག་ལེ་
དཀར་དམར་གྱི་དབྱུང་སྤྱི་མགོ་གྲེན་དང་ཐུར་བསྟན་གྱི་ཕྱག་སྐྱོལ་གཉིས། ལྟེ་
བའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབྱུང་ཆ་བའི་རེག་བྱ་ཅན་གྱི་ཉི་གདན་ཡུངས་ཀར་རམ་སྟན་
མ་ཐུང་གཤག་ཅམ་གྱི་སྙིང་དུ་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཨ་ཐུང་ཤད་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱ་ཆེས་
ཐེག་ལེ་རྒྱ་དང་བཅས་པའམ། སྤྱི་ཡིག་རྒྱ་ཆེས་ཐེག་ལེ་རྒྱ་དང་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ད་
སྤུམ་འཁྲོག་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ཆ་བའི་རེག་བྱ་སྤྱི་ལས་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་
ཅན་གསལ་འདེབས་པ་དམིགས་རྟེན་དངོས་དང་། ཡི་གེ་གཞན་རྣམས་བྱང་ཚུབ་
གྱི་སེམས་གྱི་དམིགས་རྟེན་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེ་ནས་རྟོ་རྒྱུད་གི་མར་སྟོ་དབྱུང་མར་བཅུག །སྟོ་བྱག་གཉིས་ནས་རྒྱུད་རྟུབས་
ཉི་རྟོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་དང་། ཡུམ་གྱི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱུད་བྱུང་བ་དབྱུང་མར་
ཞུགས་པས་སྟུང་བ་བཏང་བ་ལྟར་ཉི་གདན་ལ་རྒྱུད་གིས་བྱས་པས་མེད་མར་ཉ་
ར་ར་འབར་བ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་ད་ལས་མེད་མར་ཆག་ཆག་འབར་ལ་ཁད་ཡོང་བ་
ལ་གཏུམ་མོའི་མེ་གསོ་བ་ཟེར། སྤྱིར་ཡང་སྟོ་བྱག་ནས་བྱངས་པའི་རྟོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་
གིས་བྱས་པས་རྒྱ་དའི་ཅེ་མོ་ལས་རྒྱ་ཁབ་གྱི་ཅེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་མེད་མར་
ལམ་ལམ་པའམ་སྟོ་ལམ་ལམ་པ་འབར་བ་ལ་གཏུམ་མོ་སྤྱིར་བ་ཟེར་ཉི་དེ་ལ་
དམིགས་པ་གཏད་ནས་བསྟོམ་པས་མེ་ལྟེ་ཅེ་རྟོན་པོ་མ་ཡིན་པར་བྱའི་སྟོ་རྒྱུད་གི་
ཅེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུམ་པོ་གསལ་ཞིང་བྱངས་པ་སྟོས་རིང་གི་དུ་བ་ལྟར་དབྱུང་མའི་ནང་
གྲེན་དུ་སོང་། སྙིང་མགྱིན་སྤྱི་བོའི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་གཡས་སྟོར་གྱི་ཚུལ་དུ་འབར་
བས་རྫོད་གྱིས་གདུངས། ཏུ་མ་ལས་འོ་མ་འབབ་པ་ལྟར་སྤྱི་བོའི་ཉི་ལས་བྱང་

སེམས་ཀྱི་ཐེགས་པ་མགྱིན་པ་དང་སྙིང་གར་བབས་པས་ཡི་གེ་རྣམས་གཟེ་
བརྟེན་ཆེར་རྒྱས། ལྟ་བར་བབས་པས་མེ་ལ་མར་ཁུའི་ཐེགས་པ་ལྟར་བ་ལྟར་སོབ་
སྒྲ་དང་བཅས་གཏུམ་མོའི་མེ་ཆེར་འབར། ལུན་ཁུང་དུ་སྒྲོན་མེ་སྤར་བ་ལྟར་ཅ་
སྟོང་ཕྱག་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་མེ་འོད་ཀྱིས་ཁྲབ་སྟེ། ཅ་
གནས་རྣམས་སུ་བྱང་སེམས་བ་མོ་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་སྟེ་བོར་འདུས་ནས་
རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་ཁྲགས།

སྟེ་བོ་ནས་མགྱིན་པར་བབས་པས་དགའ་བ། སྙིང་གར་བབས་པས་མཆོག་
དགའ། ལྟ་བར་ཁྲད་དགའ། འོར་བུའི་ཅེར་སྟེབ་པ་ན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དགའ་བ་
འཆར་བས་དེ་དག་གི་ཆེ་བདེ་སྟོང་སྤར་ནས་བསྟོམ་པ་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་
བཞི་དང་། དེ་ནས་དམིགས་པས་བྱང་སེམས་བྱིར་ལྡོག་སྟེ་མས་བརྟན་ཀྱི་དགའ་
བཞིར་བྱས་ཀྱང་བཞི་ཀ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དགའ་བ་ཡིན་པས་ཡས་བབས་ལས་ལྟག་
ཅིང་། སྟེ་བོར་བརྟན་པ་ན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་བ་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པ་ཡིན།

དབུ་མའི་ཆད་འགོག་ཏུ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་
སྟོང་ཉིད་བདེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་ཀྱང་བདེ་བར་མ་གཞལ་ཞེས་མདོ་ལུགས་
ལའང་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་བདེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་རྒྱ་ཡོད་ལ། སྐབས་འདིར་ལུས་
བདེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིད་བདེ་བའི་རོ་བོར་འཕོས་པའི་ཆེ་ཡིད་བདེ་ལུགས་ཆེ་
བས་ལུས་བདེ་བག་ལ་ཞ་ཡིད་བདེ་དེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྲོགས་
བྱས་པས་དེ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་བའི་རོ་བོར་འཕོས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྟེ།

ལས་དང་བོ་བས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་བོར་བའི་ངང་ནས་གཏུམ་མོ་

བསྐྱོམ། དེ་ནས་རང་ལྟར་གསལ་བའི་ལྟེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་ཡབ་ཡུམ་
སྟོམས་པར་ཁྱལ་ས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྟོད་བཅུད་སྦྲངས་ཏེ་སྟོད་འོད་དུ་ཁྱབ་
བཅུད་ལ་ཐིམ་བ་ནས་རྒྱ་དའི་བར་བསྐྱས་ལ་རྒྱ་དཔམ། དེ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ལ་
མཉམ་པར་བཞག།

ལྟེ་བའི་བྱམ་པ་ཅན་བསྐྱོམ་ན། ལྷ་བྱག་གཉིས་ནས་རྒྱང་རྒྱབས། ལྷིང་གར་
བབས་པའི་ཆོད་དུ་མཆིལ་མ་སྐྱ་མེད་ཅིག་མིད། དེས་ལྷ་བྱངས་ནས་སྟེང་རྒྱང་
སྟོག་འཛིན་དཀར་པོ་མར་མཐུན་ཏེ་རྩྱི་གི་རྒྱ་དལ་ཐིམ། ཀླར་པའི་སོར་མོ་དང་ཉུ་
བཞི་སྐྱིམས། སྤང་གི་ཕྱེད་བཅེངས་བསྐྱམས། འོག་རྒྱང་ཐུར་སེལ་སེར་པོ་གྲེན་
དུ་བྱངས་ནས་རྩྱི་གི་ཞབས་རྒྱལ་ཐིམ། རྩྱི་ལ་དམིགས་པ་བཏང་ནས་སེ་གོལ་
སོགས་གི་ཆོད་འཛིན། དེ་སོ་བྱག་གི་བར་འཛིན་རུས་པ་བྱམ་པ་ཅན་རྒྱང་དུ། དེ་
ཉིས་འགྱུར་དོན་གཉིས་འབྲིང་། ལུམ་འགྱུར་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་གི་བར་འཛིན་རུས་
ན་བྱམ་པ་ཅན་ཆེན་པོ་འཕྲོང་།

དེ་ལྟར་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡས་བབས་དང་
མས་བཟན་གི་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་སད་དུས་གི་ཆོས་སྐྱའི་བསྐྱེ་བ། འོད་གསལ་
དེ་ལས་ལྷང་བར་རྩྱུ་པ་ན་ཐུང་པོ་རྩིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ལོངས་སྐྱོད་རྩི་
འཛིགས་ཕྱེད་ཡབ་ཡུམ་གི་སྐྱར་ལྷང་སྟོམ་པའི་འཕེན་པ་དང་ལྷན་པས་ཡིད་རོར་
"ཐུང་"པོ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་རྒྱང་སེམས་ལོངས་སྐྱོད་རྩི་
འཛིགས་ཕྱེད་དཀར་པོ་ཡབ་ཡུམ་གི་སྐྱར་ལྷང་བ་སད་དུས་གི་ལོངས་སྐྱའི་བསྐྱེ་

བ། དེ་ལ་རྩང་ཟད་མཉམ་པར་བཞག་ནས་དེ་ལས་ལྔར་བར་ཚུམ་བ་ན་ལོངས་སྐྱེ་
 དེ་ཉིད་ལྱང་པོ་རྟིང་བ་སྐྱེལ་སྐྱེ་རྫོ་རྫེ་འདིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་
 སྐྱགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་སྐྱེམ་པའི་འཕེན་བ་དང་
 ལྷན་པས་ཡིད་ངོར་དེར་འཇུག་པ་སད་དུས་ཀྱི་སྐྱེལ་སྐྱེའི་བསྐྱེ་བ་སྟེ། དེར་
 བཞུགས་བ་དང་མཉམ་གཞག་ལས་ལྔར་། ལྟ་བུ་གསུམ་རྒྱུད་རྒྱ། དབང་པོ་ལྔ་
 ཡུལ་ལ་འཇུག །དེའི་ཆེ་སྒར་གྱི་མཉམ་གཞག་གི་དུས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གིས་རྒྱས་
 བཏབ་ནས་གང་སྒར་སྟོང་བ། སྟོང་བ་བདེ་བ། བདེ་བ་སྐྱ་སྐྱེ་འདུས་པ་ལྟར་དམ་བ་
 རིགས་བརྒྱ། དེ་ཉིད་རིགས་ལྔ། གསང་བ་རིགས་གསུམ། གསང་ཆེན་རིགས་
 གཅིག་སོགས་སྐྱེ་འཆར་བ་འདིར་ཡང་འབྲ།

རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར། ལྷ་མ་ལ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཐེན་བ་
 དང་། ཇི་ལམ་ལ་ཇི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་བ་དང་། ཇི་ལམ་གྱི་དགོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལུས་བ།
 གཉིས་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་གསུམ་འབྱུབ་པའི་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། གཉིད་དུ་འགྲོ་
 ཁར་སྒར་ལྟར་སྐྱེད་རིམ་བྱས་ནས་གཉིད་ཀྱི་ཆེ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་བརྒྱད་
 ཕྱོགས་ཅུ་འཆར་བ་ངོ་སྤྱོད་ནས་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་
 དེ་རང་གིས་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་དང་བསྐྱེས་ནས་བདེ་སྟོང་ཆོས་
 སྐྱར་མཉམ་པར་འཛོག་བ་གཉིད་ཆོས་སྐྱེའི་བསྐྱེ་བ། ཇི་ལམ་ཇི་བར་ཚུམ་བ་ན་
 ལྱང་པོ་རྟིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སྐྱེ་བྱེ་ནས་ཇི་ལམ་གྱི་ལུས་ལོངས་སྐྱེར་ལྔར་
 སྐྱེལ་དུ་ཇི་ལམ་གྱི་རྒྱུད་སེམས་ལས་ལོངས་སྐྱེ་རྫོ་རྫེ་འདིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་
 ཡིད་ངོར་ལོགས་སྐྱེ་བྱེ་བ་ཇི་ལམ་ལོངས་སྐྱེའི་བསྐྱེ་བ། འདི་དག་གི་ཆེ་དོན་ལ་

ཕུང་པོ་རྟིང་བ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ཀྱང་ཡིད་ངོར་ཐ་དད་དུ་ཡོད།

སད་པར་ཚོམ་བ་ན་ཕུང་པོ་རྟིང་བ་དམ་ཆིག་པར་གསལ་བའི་སྤྲུགས་ཀར་
ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲུག་པ་སད་བ་སྤྲུལ་སྤྱིའི་བསྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ནས་
གཉིད་སད་བ་ན་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྦྱོར་
ཚུལ་སྒར་ལྟར་བྲ། དེ་ལྟར་སད་དུས་དང་གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་སྦྱོར་བྲུག་ལ་ཆེ་
གང་པོར་སྦྱངས་ནས་འཆི་བ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོགས་པའི་ཆེ་སྒར་གོམས་བ་དང་
འཕེན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འོད་གསལ་མ་བྱ་ངོ་འཕྲོད་དེ་འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་
གསུམ་འབྲུང་དགོས།

སྒོམ་ཚུལ་བསྐྱེ་བ་དགུ་ཀ་འབྲསྟེ། རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ལམ་གོང་མའི་རྟོགས་བ་
མངོན་དུ་མ་བྱུར་པར་འཆི་དགོས་བ་བྱུང་ན་གཞིའི་སྤྱུ་གསུམ་ལམ་གྱི་སྤྱུ་གསུམ་
དུ་བསྐྱར་བའི་འཕེན་བ་ཤུགས་བྲག་པོ་དང་ལྡན་པས་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་ལ་གསོལ་བ་
བཏབ། སྒར་གྱི་ཉམས་ལེན་གོམས་བཞེན་འཆི་བ་ལ་བསྐྱུགས་པས་རིམ་གྱིས་
ཞུགས་གནས་ཐིམ་པའི་རྟགས་དངོས་གནས་ལ་ཡོང་བ་སྒར་བསྒྲོམ་བ་དང་སྦྱར་
ནས་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ལ་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་
འཆི་སྟེད་སྒྲ་མོར་ཞག་གསུམ་ལ་སོགས་པར་གནས་བ་འཆི་བ་ཆོས་སྤྱིའི་བསྐྱེ་
བ་སྟེ། རང་གིས་བསྒྲོམ་པའི་འོད་གསལ་བྱ་དང་། གཞིའི་འོད་གསལ་མར་བྱས་
ནས་དེ་གཉིས་མ་ཡིག་དང་བྱ་ཡིག་ལྟར་ངོ་འཕྲོད་བ་ལ་འོད་གསལ་མ་བྱ་འཕྲོད་
བ་ཞེས་བྱ་ཡི། ཡོངས་བྲགས་ཀྱི་མ་བྱ་དཔེར་བཞོད་བ་མིན། འཆི་ཆེ་སྤྲུགས་
དམ་ལ་སྟོད་བ་འདིའི་སྟེང་ནས་འོང་དགོས།

སྐར་རྒྱུད་སྟོད་སྟོད་དུ་རགས་པ་ཉིར་ལྷའི་གྲངས་འདྲེན་ཅམ་མི་ཐོན་པ་མང་
པོ་འདྲའ་དུས་ཐུགས་དམ་ལ་སྟོད་པ་དང་། དུར་ལ་འཇའ་ཐུག་པ་སོགས་འདུག་
པ་ཅི་ཡིན་ཞེས་ཀྱན་མཁྱེན་གོང་མས་སྐར་རྒྱུད་རྩོམ་ཆེ་འཆང་ལ་ཞུས་པར། དེ་
དག་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཐུགས་དམ་ལ་སྟོད་མི་རུས་ཀྱང་རྒྱུད་ཀྱི་རྩོམ་ཆེ་འཆིག་ཐབ་
མོ་དག་འདོན་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་བསྐྱགས་པས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོས་འོད་གསལ་
བཙན་ཐབས་སུ་འདྲིན་འཇུག་པ་བདེ་མཆོག་སྟོན་ལམ་དུ། དེར་ནི་འཆི་བའི་འོད་
གསལ་ཟིན་མཛད་ཅིང་། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་སྐགས་ཀྱི་དམ་
ཆིག་དག་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་ཉམས་ལེན་ལ་ཅི་རུས་ཀྱིས་འབད་ན་དེ་འདྲའང་
སྟོད་པ་རེད།

ང་ཆོའི་བསམ་བའི་མཐུ་དང་བྱ་བ་ལ་དབག་ན་མི་ལུས་ཐོབ་ནས་སྐགས་
དང་མཇའ་ལུགས་མེད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་བཙན་
ཐབས་སུ་མི་ལུས་ཐོབ་བཙུག་པ་ལྷ་བྱ་རེད། དེ་ལྟར་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཀྱི་
མཇུག་ཚོགས་ནས་ལུགས་ཐོག་གི་ཉིར་ཐོབ་དང་བར་དོ་བྱལ་བ་དུས་མཉམ་
པས་དེའི་ཆེ་ལས་དབང་གིས་བར་དོ་བྱལ་ཀྱང་ཡིད་དོར་སྐར་ཀྱི་འཕེན་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐར་བཞེངས་པ་བར་དོ་ལོངས་སྤྱོད་
བསྐྱེ་བ། དེ་ནས་ཉིང་མཆོམས་སྟོར་བར་ཅོམ་པ་ན་པ་མ་གཉིས་རྩོམ་ཆེ་འདིགས་
བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཡི་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དུ་འཇུག་
སྐུ་དུ་བའི་ཁའམ་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་ཏེ་མའི་མངའ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྐར་ནས་
ཐ་མལ་ཀྱི་སྤྱོ་བ་སྦངས་ཀྱང་ཡིད་དོར་རྩོམ་ཆེ་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐར་ལྷང་བ་སྤྱོ་བ་

སྤྱལ་སྤྱིའི་ལམ་འབྲེར་གྱི་ཉམས་ལེན་ཏེ། དེ་པན་ཆད་འཆར་མི་འཆར་རང་གི་
སྤངས་པ་ལ་རག་ལས། སྤགས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་དུ་སྤྱེས་ན་ཆེ་དེའམ་ནམ་སངས་
རྒྱ་རང་གི་ཉམས་ལེན་ལ་ཐུག།

དེ་ལྟར་སད་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སྤྱལ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་བཀའ་སྤྱུལ། གཉིད་
ཆོས་སྤྱ། མི་ལམ་ཡོངས་སྤྱ། སད་པ་སྤྱལ་སྤྱ་སྤྱེ་གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བཀའ་སྤྱུལ།
འཆི་བ་ཆོས་སྤྱ། བར་དོ་ཡོངས་སྤྱ། སྤྱེ་བ་སྤྱལ་སྤྱ་སྤྱེ་འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བཀའ་སྤྱུལ་
བཅས་བསྐྱེད་སྤྱོད་དགུ་སོགས་མར་མིའི་གདམས་པ་བཀའ་རྒྱ་དམ་པས་སྤོབ་
མ་སྤོད་ལྡན་རེ་རེ་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆོད་ལ་དབག་པའི་གདམས་པ་སྤྱ་རེ་གནང་
བ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་དེའི་ཆོད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྤྱེས་ཀྱང་གདམས་པ་ཡོངས་
རྫོགས་ལམ་གྱི་ལུས་གཅིག་ཏུ་བྱིལ་བའི་བཤད་སྤྱབ་ཉམས་པ་ན་རྗེ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གདམས་པ་རི་སྤྱོད་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་དང་། བྱད་
པར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་གདམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་སྤགས་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པའི་གནད་མར་མི་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་གཟིགས་
ཏེ་མཚན་མ་བྱད་པར་ཅན་བརྟེན་གྱིང་། གདམས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་
གཅིག་གིས་གདན་ཐོགས་གཅིག་ཏུ་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཉམས་སུ་སྤངས་ཆོག་པར་
མཇུག་པས། གསང་རྣམ་ལས། འཇམ་པའི་རྫོང་རྫོང་དེའི་ལ་འཁོར་གཙོ་བོ་
ཡི། །སོགས་དང་། སྤྱེགས་བམ་གཏད་དེ་སྤགས་དང་ཐུག་རྒྱ་ཡི། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་གསང་འདུས་དང་། བདེ་མཚོག་འཁོར་ཡོད་སྤྱབ་པ་མཇུག་པའི་ཆེ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་བདེ་མཚོག་ །འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་རྗེ་བཙུན་སྤྱེ་མ་ཡི། །སོགས་

དང་། ཞེ་སྒྲག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འཇིགས་
བྱེད་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱིན་ཆུབས་བརྒྱད་ཡོང་ལུགས་ཤེས་དགོས། བསྐྱེད་བསྐྱོར་
དགུ་སོགས་དམིགས་སྒྲོར་སོ་སོའི་མཐར་ཁ་ལྟེ་གནང་བ་ལས་ཐམས་ཅད་
གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་གནང་སྟོལ་མི་འདུག་ཀྱང་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་ལ་བཟོད་པར་
གསོལ་ནས་ཁུས་པ་ཡིད་ལ་འཇག་པ་གྱིས་གསུངས།

འཇིགས་བྱེད་བུུ་གསུམ་མ། དཔའ་གཅིག་ །དག་ནག་ །ག་ཤེད་དམར། རོ་
ལངས་བརྒྱད་སྒྲོར། ཞེ་དགུ་མ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཡོད་
ཀྱང་རྫོགས་རིམ་རྣམ་འབྱོར་བཞིར་འདྲ། ཞང་ཁྱུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པའི་དཔའ་
གཅིག་གི་སྟོན་ལམ་གྱི་རྫོགས་རིམ་དེ་ཅུ་མི་གསལ། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་
མཆོད་འཇིགས་བྱེད་སྟོན་ལམ་ཞལ་གསལ་བས་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱལ་བའི་འཁོར་
ལོར་འདོད་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་ལ། །སེམས་གཞོལ་རྗེས་གཞིག་སྤྱད་རིམ་མཆོག་གིས་
འི། །ཆེ་ཉིད་རྒྱ་བ་སྐྱ་གཅན་ལམ་བཀག་པས། །ཡབ་བབས་མས་བཏན་དགའ་
བཞི་སྐྱེ་བར་ཤོག །ཅེས་པས་སྤྲགས་གྱི་གཞིའི་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱར་ཏེ། སྤྱལ་བའི་
འཁོར་ལོ་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་དང་། འདོད་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་ནི་འཇིགས་བྱེད་དཀར་པོ་
ཡབ་ཡུམ། ཆེ་ཉིད་རྒྱ་བ་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད། སྐྱ་གཅན་ལམ་དབུ་མ་ལ་བྱའོ། །

༥ གཉིས་པ་སྤྲགས་གྱི་རྣམ་འབྱོར་ལ། ཁ་སྐྱོར་བྱམ་པ་ཅན་དང་། ཁྱབ་བྱེད་
མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུད་དགུའི་རྩོར་བཟླས་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་སྒྲིང་
གའི་ཁ་སྐྱོར་བྱམ་པ་ཅན་ལ་གསུང་བཤད་མཛད་དེ། ལས་དང་པོ་པས་འཇམ་
སྐྱོར་བྱས་ནས་ཅུང་ཟད་རེ་ལས་མི་སྟོལ། རྒྱ་སྐྱོར་བྱས་ཏེ་བཅན་ཐབས་གྱིས་

བསྐྱོམ་ཡུན་རིང་ན་དུས་མེན་གྱི་འཆི་རྒྱུན་བྱེད་ཅེས་བྲམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཡང་
ཡང་གསུངས་། དེ་ཡང་རང་གི་སྙིང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འི་རྒྱ་ཉིའི་དབུས་སུ་
ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་སྐྱ་མ་བྱེད་གཤག་ཁ་སྦྱར་ལྟ་བུའི་དབུས་སུ་ཆོག་དན་ལ་
རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ཡུངས་འབྱུང་ཅམ་གསལ་བཏབ། དེ་ལ་རང་སེམས་
ཞུགས་པ་བཞིན་བྲས་ཏེ་སྣ་བྲག་གཉིས་ནས་རྒྱང་རྩལས།

མཆིལ་མ་སྦྱ་མེད་གཅིག་མེད་པ་དང་སྟེང་རྒྱང་བྲངས་ནས་རྒྱ་དཔེ་ཅེ་མོ་ནས་
མར་ཐིམ། རྩ་བཞི་སྦྱིམས། ལུས་ཀྱི་བྱེད་བཅེངས་བསྐྱམས་ན་འོག་རྒྱང་རང་
འབྲགས་ཀྱིས་འདྲུ་བས་རྩྱུ་གི་ཞབས་ཀྱ་ནས་བསྦྱིམས། རྩྱུ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
དམིགས་པ་གཏད་དེ་ལག་པ་ལན་གསུམ་མཉེ། གནས་གསུམ་དུ་རེག །སེ་གོལ་
ལན་གསུམ་གདབ་པའི་ཡུན་ལ་གཅིག་ཏུ་བཅིས་པ་ལན་ཁ་ཤས་རེ་བརྒྱང་ལ་མི་
སྤྱབ་པ་ན་རྒྱང་ཁ་ནས་མ་ཞོར་བར་སྣ་བྲག་ནས་དལ་བྲས་ཕྱིར་གཏོང་། དེ་ལྟར་
བསྐྱོམ་བས་རྒྱང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ། ཉགས་དང་ཉགས་ཅན་
བརྒྱད། བསྐྱེ་བ་དབྱུ་སྤར་ལྟར་སྦྱར་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་གསུངས།

གཉིས་པ་རྒྱང་དབྱུའི་རྫོང་བརྒྱས་ནི། རང་རྫོང་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་ཅ་
གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་བཅས་པ་གསལ་བཏབ་པའི་སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་
དབུས་སུ་ཉི་གདན་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་སེམས་རྩྱུ་ཡིག་རྒྱ་ཆོས་ཐིག་ལེ་རྒྱ་ད་
དང་བཅས་པ་བསམ། དེའི་རྒྱ་ད་ལས་སྟོག་འཛིན་ཁ་དོག་དཀར་པོ་སྟོས་རིང་གི་
དུ་བ་ལྟ་བུ་རྩྱུ་གི་གདངས་ཀྱིས་མགྱིན་པའི་བར་དུ་སོང་།

དེ་ནས་ཕྱིར་དམིགས་ཉེན་ལ་ཨོྲི་གདངས་ཀྱིས་ཞུགས་ཏེ་ཐིམ། ཡུལ་འཛིན་

གདངས་ཀྱིས་གནས་པར་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་རྩྱི་གི་གདངས་ཀྱིས་སྣ་ཅིའི་བར་
དང་། དེ་ནས་ཕྱིར་སོར་བཞི། མཐོ་གང་། འདོམས་གང་སོགས་སུ་རིམ་པར་
སོང་། ཕྱིར་དམིགས་རྟེན་ལ་ཨོྲི་བྱི་མདངས་ཀྱིས་ཞུགས། ཞུ་འི་གདངས་ཀྱིས་
གནས་པར་བསམ།

ཀྱེན་རྒྱ་ལ་ཡང་དེའི་རིགས་འབྲ། ད་ལྟ་རྒྱང་འགྲོ་འོང་ལས་མེད་ཀྱང་གནས་
བ་ཆེད་དུ་བཟོས་ནས་བསམ། ཡི་གེའི་གདངས་ངག་ནས་བརྗོད་བ་དང་བརྗོད་
བའི་རྣམ་པ་བྱེད་བ་མིན་ཡང་ཡི་ཉིང་སྒབ་བ་ལ་བྱ་བཏབ་བ་ན་ཉིང་ཞེས་སྒྲ་འབྱུང་
བ་དང་། བསེར་བྱ་“ སོགས་རྒྱང་ལ་རང་མདངས་གྲགས་བ་ལྟར་ལ། དེ་ལ་ན་
བས་ཉན་བ་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ཀྱིས་ཉན་བ་ལྟར་བསམ། དེ་ནི་སློག་འཛིན་དང་
ཀྱེན་རྒྱ་ལ་སྟེང་འགྲོའི་རྫོང་བརྒྲས་བྱེད་ཚུ་ལ་ཡིན།

ཡང་སྟེང་གའི་རྩྱི་གི་ཞབས་ཀྱ་ནས་སྤར་སེལ་དང་མཉམ་གནས་རྩྱི་གི་
གདངས་ཀྱིས་སྟེ་བའི་བྱ་གའི་བར་སོང་། ཨོྲི་བྱི་གདངས་ཀྱིས་ནང་དུ་ཞུགས།
ཞུ་འི་གདངས་ཀྱིས་དམིགས་རྟེན་ལ་གནས། དེ་བཞིན་བ་ན་རྩྱི་གི་གདངས་ཀྱིས་
གསང་གནས་བར་འགྲོ་བ་སོགས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མར་སྟོང་བ་ཐོན་བ་ན་རིམ་ཀྱིས་རེ་
རིང་ལ་བཏང་སྟེ་སྤར་སེལ་དང་མཉམ་གནས་ཀྱིས་འོག་འགྲོའི་རྫོང་བརྒྲས་བྱ་
ཞིང་། དེ་གཉིས་ལ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་བརྒྱད་དང་། བསྐྱེད་བ་སྟོར་དགུ་སྤྱད།
དེ་ལྟར་སྟེང་འོག་གི་རྒྱང་ལ་སོ་སོར་རྫོང་བརྒྲས་བྱས་པས་ཅ་མདུད་གཞན་གྲོལ་
ཡང་སློག་སྤར་བསྐྱེད་བའི་རྫོང་བརྒྲས་མ་བྱས་ན་དཔུ་མ་ནས་སློག་འཛིན་དང་

ཤེན་རྒྱ་ལོག་ཏུ་མི་རྒྱ། རྒྱར་སེལ་དང་མཉམ་གནས་སྟེང་དུ་མི་རྒྱ་བས་སྟེང་གའི་
ཅ་མདུད་འགོལ་མི་རུས།

དེས་ན་སྟོག་ཐུར་བསྐེ་བའི་རྟོག་བརྒྱས་ལ་རྒྱལ་ཆབ་ཕྱགས་ཀྱི་རྒྱབ་གྱེས་
སམ་ལྟག་སྟོང་ཀྱི་རྟོག་བརྒྱས་དང་། མཁས་བྱུབ་ཕྱགས་ཀྱི་འགྲོས་འདེད་ཀྱི་རྟོག་
བརྒྱས་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྟོག་ཐུར་གཉིས་ཀ་རྩྱི་གི་མདངས་ཀྱིས་དུས་མཉམ་
དུ་བྱིར་སོང་། ཨོྫ་ཀྱི་གདངས་ཀྱིས་མཉམ་དུ་ནང་དུ་ཞུགས། ཨྱུང་འི་གདངས་
ཀྱིས་གནས་བར་བསམ།

གཉིས་བ་ནི། ཐུར་སེལ་ཨོྫ་ཀྱི་གདངས་ཀྱིས་ནང་དུ་ཞུགས་བ་དང་། སྟེང་
རྒྱང་སྟོག་འཛིན་རྩྱི་གི་གདངས་ཀྱིས་བྱིར་སོང་། ཐུར་སེལ་ཨྱུང་འི་གདངས་ཀྱིས་
གནས། སྟེང་རྒྱང་ཨོྫ་ཀྱི་གདངས་ཀྱིས་ནང་དུ་ཞུགས། འོག་རྒྱང་རྩྱི་གི་གདངས་
ཀྱིས་བྱིར་སོང་། སྟོག་འཛིན་ཨྱུང་འི་གདངས་ཀྱིས་གནས་བར་བསམ། གླབས་
འདིར་ཅ་བའི་རྒྱང་ལྔ་དང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྔ་ལས་ཁྲབ་བྱེད་མ་གཏོགས་བ་
གཞན་དགུ་ལ་རྟོག་བརྒྱས་བྱེད་དགོས་བས། ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་
རྩོགས་“ཆིགས་”^༦བཅད་མར། སྟེང་གའི་རྩྱི་ལས་རྒྱང་དགུར་རྟོག་བརྒྱས་དང་།
ཞེས་གསུངས་བས། ཡན་ལག་གི་རྒྱང་རྒྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྒྱ་བ་སོགས་དབང་
པོ་ལྟའི་རྒྱང་སྟེ། དེ་ལ་སྟེང་གའི་རྩྱི་ལས་མིག་དབང་གི་བར་རྒྱ་བའི་རྒྱང་འགོ་བའི་
ཅའི་ཅེ་མོ་མིག་འབྲས་དང་ཁ་ད་ཆད་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཅ་བ་རྩྱི་ལ་ཟུག་པ་བྱ་ག་ཏེ་
ཡོད་པར་བསམ་ནས། མིག་གི་སྟོང་རྒྱ་བའི་རྒྱང་ནམས་རྩྱི་གི་གདངས་ཀྱིས་

^༦ ཆིགས་

ཕྱིར་སོང་། ཚི་གི་གདངས་གིས་ནང་དུ་ཞུགས། ལྷུ་འེ་གདངས་གིས་གནས་པ་
དང་། རྩ་བའི་རྒྱང་རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་སོགས་ལ་དེའི་རིགས་འགྲོ། ལུས་དབང་ལུས་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་ནས་ཡོད་པས་དེའི་རྒྱང་རྒྱ་བའི་རྩ་གནས་ཉིར་བཞི་སོགས་
ལུས་གི་རྩ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་བ་ཏུ་རེ་གསལ་བཏབ་ནས་དེ་རྣམས་ལས་ཡི་
གོ་གསུམ་གི་དོར་བཞུས་སྤར་ལྟར་བྱ། དེ་ལྟར་ལྟར་འདུག་གནས་གསུམ་དོ་རྩེ་
གསུམ་གི་གདངས་སུ་ཤར་བའི་རྒྱང་དགུའི་དོར་བཞུས་གིས་སྤྱིང་གའི་རྩ་མདུད་
སྟོད་པ་ལས་ལྷག་མེད་དུ་གྲོལ་བ་མིན་ནོ། །

དེ་དག་ནི་སྟོན་ལས་ལས། ཆོས་གི་འཁོར་ལོར་སྤགས་གི་རྣལ་འབྱོར་
མཆོག་ །བུམ་པ་ཅན་དང་དོ་རྩེའི་བཞུས་པ་ཡིས། །སྤྱིང་གའི་རྩ་མདུད་མ་ལུས་
གྲོལ་བུས་ནས། །ལྷན་སྦྲེས་བདེ་བས་ཡིད་ལ་སྤྱོས་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་སོ། །རྩ་
མདུད་གྲོལ་ཚུལ་ཡང་དབུ་མར་རྒྱང་ཞུགས་ནས་རིམ་གིས་གང་བས་རོ་རྒྱང་གི་
རྒྱ་བ་རེ་ཞན་དུ་སོང་ནས་མདུད་པ་སྟོད་དེ་ཁྱེད་བྱང་དུ་སོང་བ་ཡིན།

དེ་ཡང་རྩ་འཁོར་གཞན་ལ་རོ་རྒྱང་གིས་མདུད་པ་རེ་རེ་ལས་མེད་པས་ཅུང་
འགྲོལ་སྤྲ་ལ། སྤྱིང་གར་སྤྱིང་འོག་ཏུ་རོ་མས་མདུད་པ་གསུམ། རྒྱང་མས་མདུད་
པ་གསུམ་སྟེ་དུག་ཡོད་པས་མ་རིག་པའི་སྒྲོ་ངའི་སྤྱབས་ཞེས་གཏི་ཐུག་གི་རྫོང་
ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འགྲོལ་དགེ། དེ་གྲོལ་ན་སྤྱིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་
ཆོགས་མེད།

མི་ལའི་རྣམ་ཐར་དུ། སྤྱིང་མོ་བློ་ཏུ་མགོན་སྦྱིད་གིས་ཤ་ཆང་བྲངས་པས་ལྷུ་
ཆོག་ཀུན་ན་ནས་དགོ་སྤྱོར་ལ་བགོལ་མི་བྱས་པ་བྱུང་སྐབས། སྤར་མར་པས་

སྐབས་ཞིག་ཁྱོད་ལ་གོགས་ཞིག་ཁོང་བས་དེ་དུས་ལས་ཞལ་མ་འབྱེད་གསུངས་
ནས་ཤོག་ཟིལ་ཞིག་གནང་ཡོད་པ་དེ་སྤར་ཞལ་འབྱེད་དམ་སྟུང་དུས་ད་དུང་མ་
རན་པའི་རྟགས་བྱུང་། དེ་དུས་ཞལ་བྱེ་བས་སྤར་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ཅ་རྣམས་
འགག་པ་དེ་དུས་ཟས་བཅུད་ཅན་བསྟེན་པས་སྟོབས་རྒྱས་ཤིང་། སྟིང་གའི་ཅ་
མདུད་འགོལ་བ་ལ་ཉེ་བའི་རྟགས་ཡིན་པས་དེར་མཁོ་བའི་གདམས་པ་བྱུང་བས་
འདི་སྐབས་རྒྱང་སྟག་མ་མ་ལུས་པར་རྟོར་བརྒྱས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལྷ་ཚིག་ན་
བ་སོགས་ངོ་འཕྲོད་རྒྱ་ཡོད། དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཀུན་རྟོག་བརྒྱད་ཅུའི་རྒྱང་རགས་
བ་ཐེམ་ཀྱང་ད་དུང་དཀའ་ཆོད་རེད་གསུངས།

༩ གཉིས་པ་དམ་ཚིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ། ཐུབ་བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་རྟོར་
བརྒྱས། སྟིང་གའི་ཁ་སྐྱོར་བྱམ་པ་ཅན། བསམ་གཏན་གཉིས་དང་འབྲ་བའི་སྤྱད་
རིམ། ལས་རྒྱ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། དུར་བྱ་ལྟོག་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་འདི་
བཀའ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་དམ་པོ་ཡིན་པས་ངས་ད་ལན་བཤད་རྒྱ་མིན། ཤེས་པར་འདོད་
ན་རང་རང་གིས་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཅད་ཆོད་ཅེས་གསུངས་ནས་སྐབས་གཞན་
ཞིག་ལ་མི་མངོན་པར་གསུངས་པ་ཉམས་ཆོད་པ་ཞིག་གིས་བརྟག་ན་ཤེས་པ་
ཞིག་ཡིན་ཞེས་བྲག་དཀར་དཀའ་བཅུ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ནས་ཁོང་གིས་ཀྱང་
གསལ་པོ་ཞིག་གནང་མ་སོང་གསུངས། ཡན་ལག་རྒྱང་ལྗེའི་ཐ་མ་ལ། ཞིབ་ཆ་
བ་སྤྱིའི་གངས་མཉམ་ཅ། ཁྱེད་རྒྱང་ཀུན་བསིལ་བར་ཆགས། ལྟག་མེད་རྟོར་
བརྒྱས་སྤར་འབྲུལ། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྟིང་གའི་ཁ་སྐྱོར་བྱམ་པ་ཅན་བསྟོམ་ཚུལ་སྤར་དང་འབྲ། འདི་མན་

ཆད་དུ་རྒྱང་རགས་པའི་ཐེམ་རིམ་ཡོད་ཀྱང་འཆི་རིམ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱང་ལྷ་མོ་
ཐེམ་པ་མེད་ལ། སེམས་དབེན་འབྲུག་པ་ལ་དེ་དགོས་པས་སྙིང་གའི་ཁ་སྦྱོར་
བུས་ཅན་བརྒྱང་ནས་བཅན་ཐབས་ཀྱིས་རྒྱང་ལྷ་མོ་སྤྱད་པ་ཡིན་གསུངས།

གསུམ་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་ནི། རིམ་འཇིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་
གཏན་ཏེ། རིམ་འཇིན་ནི། རིམ་ལྡ་ལས། མགོ་བོ་ནས་ནི་རྒྱང་པའི་བར། །རི་སྤྱིད་
སྙིང་གར་བྱིན་གྱི་བར། །རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐའ་ལ་འབྱུག། རིམ་པོར་འཇིན་
བ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་རང་གི་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྒྱང་མཐའ་བར་མེ་མོང་ལ་ཏ་
བཏབ་པ་བཞིན་སྙིང་གའི་རྩྱ་དང་། རྩྱ་གི་ཞབས་ཀྱ་ནས་རྒྱ་དཔེ་བར་བསྐྱས་ལ།
དེ་ཡང་མི་དམིགས་པར་བསམ་བ་སྟེ། སྦོད་བཅུད་གཞན་མ་བསྐྱས་པར་རང་
ལུས་རིམ་པོ་ཅན་སྐྱས་པས་དེ་ལྟར་བཤད།

རྗེས་གཞིག་ནི། བྱིའི་སྦོད་འོད་དུ་ཞུ་ནས་བཅུད་དང་། དེ་རང་ལ་ཐེམ། རང་
རྒྱ་དཔེ་བར་བསྐྱས་ལ། དེ་ཡང་མི་དམིགས་པར་བསམ་སྟེ། སྦོད་བཅུད་སྦོན་དུ་
བསྐྱས་ནས་དེ་རྗེས་རང་གི་སྤྱང་པོ་གཞིགས་པ་དེ་ལྟར་བཤད། གླུ་བས་འདྲིར་དེ་
གཉིས་དང་འབྲ་བའི་སྤྱད་རིམ་ཞེས་སྦོད་བཅུད་ཀྱི་རྒྱང་མ་བསྐྱས་པར་རང་གི་
ལུས་ཀྱི་རྒྱང་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་རིམ་འཇིན་དང་འབྲ་བའི་སྤྱད་རིམ་བྱིའི་སྦོད་
བཅུད་ཀྱི་རྒྱང་བསྐྱད་ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་ཉེར་བཞིའི་རྒྱང་ལ་ཐེམ། དེ་
ཡང་རིམ་གྱིས་རྒྱ་དཔེ་བར་སྤྱད་པ་རྗེས་གཞིག་དང་འབྲ་བའི་སྤྱད་རིམ་སྟེ། སྦོད་
བཅུད་དང་། ལུས་མ་བསྐྱས་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྒྱང་རིམ་འཇིན་དང་རྗེས་གཞིག་
ལྟར་སྤྱད་པས་དེ་དང་འབྲ་བའི་སྤྱད་རིམ་ཞེས་བཤད་དོ། །

བཞི་བ་ལས་རྒྱ་ནི། རྫོགས་རིམ་སྐབས་ལས་རྒྱ་ཅིས་ཀྱང་དགོས་པ་སེམས་
དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེ་འོད་གསལ་འབྲེན་པའི་སྐབས་འདི་ཡིན་ཞིང་། དེ་
ཡང་འཛོལ་ཉིག་ཏུ་སྒྲིད་མི་རུང་བས་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་མཚོན་ཕྱིར་ལན་
གཅིག་ཙམ་བསྟན་པས་མཐུས། དེའང་ཕྱག་རྒྱ་རང་དང་རྫོགས་པ་མཉམ་བའས་
མིན་ཀྱང་བརྒྱ་ཅན་དང་། རུང་ཅན། གླང་པོ་ཅན། རི་དྲགས་ཅན་མ་སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་
རིགས་བཞི་སོ་སོའི་བརྟགས་ཚུལ། ཅ་བཅའ་ཚུལ་སོགས་བྲམ་དམ་པའི་ཞལ་
ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། ལས་དང་པོ་བ་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་མེད་
ཀྱང་བག་ཆགས་འཛོག་པ་དང་ཉན་བཤད་ཙམ་གྱི་ཆེད་རེད།

ཕྱག་རྒྱ་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་ན་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས། དབང་
བསྐྱར། རིམ་གཉིས་ཀྱི་གདམས་ངག་པོག་སྟེ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བརྟན་པར་བྱས།
རང་ཡང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལམ་རིམ་གཉིས་ལ་རྩལ་ཐོན་ཞིང་པན་ཚུན་ལམ་
གྱི་པོགས་འབྲིན་ཏུ་འགྱུར་ངེས་པས་ལྟའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔས་ལུམ་
རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མར་འབྱུང་བ་ལྟར་སྟོམས་པར་ཞུགས། བསྐྱེད་
རིམ་གྱི་སྐབས་དང་མི་འདྲ་བར་ཡབ་ཀྱི་རྩ་དབུ་མའི་མར་སྒྲ་ཉགས་ཀྱི་རྩེ་དང་།
ལུམ་གྱི་དབུ་མའི་མར་སྒྲ་བརྒྱའི་ཟེའུ་འབྱུང་བར་གསལ་བཏབ། ཡབ་ལུམ་གྱི་རྩ་
ཉིའི་མར་སྒྲ་པན་ཚུན་སྤང་བ་རྩ་རྡོ་རྗེའི་སྤྱིལ་ཀྱང་།

ཡབ་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱང་སྟོས་རིང་གི་དུ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་
ལུམ་གྱི་གསང་གནས་ནས་ཞུགས་ཏེ་སྤྱི་པོའི་བར་སོང་ནས་ལུམ་གྱི་ཁམས་
བསྐྱལ། ལུམ་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་རྒྱང་སྟོས་རིང་གི་དུ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐོན་པ་ཡབ་ཀྱི་

གསང་གནས་ནས་ཞུགས་ཏེ་སྤྱི་བོའི་བར་དུ་སོང་ནས་ཡབ་ཀྱི་ཁམས་བསྐྱལ།
ཐུང་སེལ་གྱི་སྤྱང་གཉིས་ཙ་མཛད་མཆོམས་སུ་མི་བྱེད་པར་བྱང་དུ་འཇུག་པ་སྤྱང་
རྩོམ་ཏེ་སྤྱིལ་གྱང་།

ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཁམས་དབུ་མའི་ལམ་ནས་མར་བབས་ཏེ་ཐེག་ལེ་དཀར་
དམར་སྐན་མ་བྱེད་གཤག་ཙམ་གཉིས་ཙ་མཛད་མཆོམས་སུ་གཏུ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་
ཚུལ་དུ་གནས་པ་ཐེག་ལེ་རྩོམ་ཏེ་སྤྱིལ་གྱང་།

དེ་ལ་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་མཉམ་པར་བཞག་པས་ལུས་ཆོར་བདེ་བ་
སྤྱེས། དེ་ལས་སེམས་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོར་འཕོས་ནས་ལུས་བདེ་བག་ལ་ཞ།
བདེ་བ་དེས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་ཡབ་ཡུམ་པན་
ཚུན་བདེ་ཆེན་གྱི་བོགས་འདོན་པ་བདེ་སྟོང་རྩོམ་ཏེ་སྤྱིལ་གྱང་སྟེ་སྤྱིལ་གྱང་བཞི་
ལྟན་བྱས།

དེའི་ངང་ནས་བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་རྩོར་བཟླས། བསམ་གཏན་གཉིས་
དང་འབྲ་བའི་སྤྱད་རིམ། སྤྱིང་གའི་ཁ་སྦྱོར་བྱས་ཅན་ནམས་བསྐྱོམ་པ་དེ་ཐམས་
ཅད་ཆོགས་པས་ལས་སྤྱང་ཕྱ་རགས་ལྟག་མེད་དུ་ཐིམ་ནས་འཆི་རིམ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་མཐའི་འོད་གསལ་དེ་སྟོང་ཉིད་དོན་
སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དབེའི་འོད་གསལ་
དང་། སྐབས་འདིའི་དམ་ཆོག་གི་ནལ་འབྱོར་དངོས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་གྱི་དོན་སྤྱི་ལས་
མི་འཆར་བས་དབེའི་འོད་གསལ་ཟེམ། དེ་ནི། སྤྱང་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་
ནལ་འབྱོར་གྱིས། །ནང་གི་རྗེས་གཞིག་བསམ་གཏན་རིམ་པ་དང་། །ཕྱག་རྒྱ་

གཉིས་དང་སྦྲུང་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། །སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་ཏིང་འཛིན་
འདྲེན་པར་ཤོག། ཅེས་སོ། །

དེ་ཡང་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རིམ་བཤགཉིས་སུ་འདུ་བས་བསྐྱེད་རིམ་
ཚོ་ག་རང་རང་ལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད། རྫོགས་རིམ་ཡང་སེམས་དབེན་མན་ཆད་མི་
འདྲ་བ་མང། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་མཐར་འཛི་རིམ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་
རྒྱུང་ཐམས་ཅད་སྦྱིང་གར་སྤྱད་པར་འདྲ་ཡང་གནས་སྐབས་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་
ཙུ་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མི་འདྲ་བར་གཟིགས་ནས་ཙུ་རྒྱུང་འདུལ་ཐབས་དང་། ཙུ་
འཁོར་སོ་སོ་ལ་ཐོག་མར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་མི་འདྲ་ཡང་། རྒྱུང་ཐམས་ཅད་
འཛི་རིམ་བཞེན་ཐེམ་པའི་ལག་རྩེས་ལ་སེམས་དབེན་ཡན་ཆད་ཡོང་བས་འདི་
ནས་རྫོགས་རིམ་ཐམས་ཅད་འདྲ།

འོན་ཀྱང་དུས་འཁོར་ལ་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། བདོ་རྒྱུད་གཞན་དང་
བཤད་སློལ་མི་འདྲ་བའི། །ཤིང་རྟེའི་སློལ་ཆེན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད། ཅེས་
གསུངས་ཏེ། རགས་པར་བྱས་ན་རྫོགས་རིམ་གཞན་གྱིས་རྒྱུང་ལ་གནད་དུ་
བསྐྱུན། དུས་འཁོར་གྱི་རྫོགས་རིམ་སེམས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ནས་འཆང་རྒྱ་
བའི་ཐབས་ཡིན། རང་རེས་ཉོན་མོངས་པ་སྣ་རེ་རེ་ཡང་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པ་
ཤུགས་ཆེ་བས་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟ་བུ་འདས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ཚུལ་
རི་བཞེན་གཟིགས་ནས་དེ་འདུལ་བྱེད་ཆོས་ལྷུང་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་སོགས་
གསུངས་ནས་ཐོག་མར་འཛི་བ་མི་རྟག་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་ནས་ཉོན་མོངས་
ཐམས་ཅད་གཞོམ་པའི་འགོ་ཚུགས། བྱི་རོལ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྟོད་བཅུད་ཆངས་

བ་སོགས་ལྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལག་བས་བཟོས་པ་ལྟ་བུ་ལས་འཆད་མ་རྒྱས་
ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོ་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སྒྲིན་པ་ནས་རྒྱང་འཇམ་པོ་
ལྟང་བ་ལས་རྒྱལ་སྤྱ་རབ་རེ་རེ་བསགས་པ་ལས་རིམ་ཀྱིས་བྱུང་ཚུལ་རི་བཞིན་
གཟིགས་ནས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་ཅ་རྒྱང་འདུལ་བའི་ཐབས་རི་སྟེད་ཅིག་
བཀའ་སྤྱུལ་བ་འདི་ནས་ཐམས་ཅད་གནད་གཅིག་ལ་བབས་སོང་བ་སངས་རྒྱ་
ཚུལ་ཀྱི་གནད་མཁྱེན་ཅིང་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་རྟགས་མཐར་བྱུག་ཡིན་གསུངས།

༥ གསུམ་པ་དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། བྱུག་ལེན་རྒྱས་པའི་དུས་སྐབས་
འདིར་གསང་འདིགས་རང་རང་གི་ཆོ་གའི་སྟེང་ནས་སྐྱུ་ལུས་མཆོད་པ་བྱས། ལྷ་
མ་དང་རྫོ་རྩེ་འཆང་ཐ་མི་དད་པར་བལྟས་ལ་མཆུལ་བུལ་ལ། སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་
བ་སྟོལ་བའི་གསོལ་འདེབས་དང་། འོད་གསལ་ལ་འཇུག་དེའི་གསོལ་འདེབས་
དགོས།

དེ་ལྟར་སེམས་དབེན་མཐར་བྱུག་གི་དབེའི་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྟང་བར་
རྩོམ་པ་ན་དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱང་གིས་ཉར་ལེན་དང་། འོད་གསལ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་
ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ལས་ལྷང་པོ་རྩིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ཡིད་ངོ་ཅ་མ་
ཡིན་པར་འདིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡབ་ལུམ་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྐྱར་བཞེངས་
བས་ལོངས་སྐྱའི་བསྐྱེད་བ་དངོས་སུ་བྱུང་ཅིང་ལུས་སེམས་རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་
ཐག་མ་ཆད་པས་ལྷང་པོ་རྩིང་བ་ལ་ངེས་པར་འཇུག་སྟེ། ཉན་མོངས་མ་སྤངས་
བས་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་དང་། མི་ལམ་དུ་ནམ་མཁའ་འཕྱར་བའི་སྤང་ངོའི་ལུས་
དེ་མི་ལམ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤང་ཆ་ལས་ལོགས་སུ་གཟུགས་གཞན་མེད་པ་ལྟར།

བསྐྱོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ར་སེམས་དེ་ཉིད་རྟེན་བརྟེན་པར་ཤར་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྐྱེ་སྒྲེ། བསྐྱེད་རིམ་སྐྱབས་ཀྱི་ཡིད་ངོའི་ལྷ་སྐྱེ་ནི་ས་བོན་ཕྱག་མཚན་ལས་ཡིད་
ངོར་བྱུང་བས་སྒྲགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བཤད་དོ། །

སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་དེ་དཔེས་མཚོན་ནས་སྟོན་པ་ལས་བཤད་དུ་མེད་པས་འདུས་
པར་སྐྱེ་ལུས་ཅལ་དུ་བརྟོན་ཏེ་དཔེ་བཅུ་གཉིས་དང་། འཛིགས་བྱེད་རྫོགས་རིམ་
ནམས་སུ་དཔེ་ལྷས་མཚོན་ནས་གསུངས་པ་རང་རང་གི་རྒྱ་གཞུང་གི་ཡོང་
ལུགས་རེད། རང་རེའི་ཆེ་ལམ་ཀྱི་ལུས་ཕྱང་པོ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་
མིན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་བ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་རང་དུ་ཡུན་རིང་
གནས་ནས་ཆེ་ལམ་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གཞན་དུ་བདེ་སྒྲུག་སྒྲ་ཚོགས་
སྟེང་། སྐྱེ་འཆིའི་བྱ་བ་བྱས་ནས་སྦྲར་ཕྱང་པོ་རྟིང་བ་ལ་ཞུགས་ཏེ་གཉིད་སད་
བའང་སྲིད་བ་རེད།

གྲུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས་རྗེའི་བསྟོད་འགྲེལ་ཀྱི་བཤད་ལུང་གནང་
སྐྱབས་རིམ་ལྟའི། ས་འཕྱུག་གྲུང་པས་རབ་དུ་རང་གཉིད་ལོག། །ཅེས་པ་ལས་
འཕྲོས་ནས་དོགས་གཅོད་གནང་བར་ས་ཁམས་ཤས་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་གཉིད་
ལོག་སྟེ་ཆེ་ལམ་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་ཡུལ་སྟོགས་གཞན་དུ་བྱིན་པ་ཡོད་པ་ཡིག་ཆའི་
དགོངས་པར་ཞལ་འཆམས། མཁན་པོ་ཚང་དང་། ལྷ་རིན་ཐོ་ཡོན་གཉིས་ནས།
རྒྱ་ནག་ཏེ་དུ་ཞིན་ནག་སྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཀྱི་རྟོར་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་པ་ཡིན་ཚུལ་
དང་། བཤེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། ལྷ་གཉིད་ལོག་པ་ཞིག་ཆེ་ལམ་ཀྱི་
ལུས་ཀྱིས་མིར་སྐྱེས་པ་ཏེ་དུ་ཞིན་ཡིན་པས་ཁོ་ཤི་ནས་ལུས་རྟིང་པར་ཞུགས་ན་

སྐྱེ་དེ་གཉིད་སང་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ཚུལ་སྐྱེང་བ་ཐོས།

མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་བ་དེ་བཞིན་དུ་མ་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་ཕྱང་པོ་རྟིང་
པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱུང་བྱང་ཕྱང་པོ་རྟིང་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ལམ་ལྷག་མ་
མངོན་དུ་བྱེད་དགོས། སྐྱེ་མ་མཁན་གྱིས་རྟོ་ཤིང་ལས་རྟ་སྒྲང་སྐྱལ་ཆེ་འབྱུང་བྱེད་
པ་མ་སོགས་མེད་ཀྱང་རྫས་སྒྲགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོགས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟ་
སྒྲང་གི་སྒྲང་བ་བསྟོན་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་དེ་མངལ་སྐྱེས་དང་རྩས་
སྐྱེས་གཞན་ལྟར་བྱུང་བ་མིན་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་རྒྱང་སེམས་ཙམ་ལས་བྱུང་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་དང་།

ནམ་མཁར་ཆེ་གཟུགས་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་
དྲངས་པའི་ཚུ་སྟོད་གར་ཡོད་དུ་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་ལྟར་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་དེ་སྤ་བ་
ཡིན་ཀྱང་ཁོང་རང་གི་སྒྲང་རོར་སྐྱེ་གཅིག་ལས་གདུལ་བྱ་གར་ཡོད་དུ་སྐྱལ་བ་དུ་
མ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱེད་པ་དང་།

ཚུ་ལས་ཚུ་བྱར་རྟོལ་བ་ལྟར་འོད་གསལ་ལས་ཕྱང་བ་དང་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་འབྱུང་
པ་དུས་མཉམ་པ་དང་། མེ་ལོང་དྲངས་པ་དང་རྟོར་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་གཟུགས་ཕྱད་པ་
ན་ཆ་ཤས་གསལ་རྫོགས་སུ་འཆར་བ་ལྟར་རྒྱང་སེམས་ལས་མཆན་དཔེ་ཞལ་
ཕྱག་ཡོངས་རྫོགས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན།

སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་དེ་ཕྱང་པོ་རྟིང་པ་ལ་ཞུགས་པས་བྱི་ནས་བལྟས་ན་རྒྱན་པའི་གང་
ཟག་དེ་ལྟར་ལ་ནང་དུ་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་
ལའི་དབུས་ན་ཡོད་ཅེས་རྒྱད་པ་སྒྲ་མ་འཇམ་དབྱངས་དཔལ་ལྷན་དང་།

རྟོག་ཚད་གྲགས་པ་དང་རྒྱས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱད་པའི་ཚས་བྱ་ནས་དོགས་གཙོད་མཛད་དེ་ཐག་བཅད་ཅེས་རྒྱད་པ་བསམ་གཏན་སེལ་གསུངས་ལ། ཕྱིས་སྐབས་མགོན་ཤོ་རྗེ་འཆང་ནས་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་གནང་སྐབས་ཁྱི་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཚུལ་ལྟར་སྐྱོད་པའི་པའི་ཤོ་རྗེ་ས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱད་ཆེན་གྲགས་པ་ལྟན་བྱུང་གིས་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྔ་པའི་ཁ་དོག་གཟིགས་ཚུལ་སོགས་གསུངས།

༥ བཞི་པ་ནམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནམ་འབྱོར་ལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་འབྱུང་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་ཟུང་འདུག་གི་སྐྱར་ལྡང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ནམ་འབྱོར་པ་དེས་རང་གི་ཡིད་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་ངོ་མོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱོམ་པ་བྱུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་སེམས་དཔལ། རང་གི་དག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དག་ངོ་མོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་འོད་དཔག་མེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་གསུང་གི་དམ་ཆོག་སེམས་དཔལ། རང་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ལྷས་ངོ་མོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་ནམ་སྤང་དུ་བསྐྱོམ་པ་སྐྱའི་དམ་ཆོག་སེམས་དཔལ་སོགས་སེམས་དཔལ་དགུ་བཅེགས་ཀྱི་རྟོག་བརྒྱས་དང་། རིམ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་པ་དང་། དེ་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་ལྡང་བ་ཡང་ཡང་གོམས་པ་ལས་ནམ་ཞིག་ཉམས་ལེན་གྱི་རུས་པ་རྗེ་གསལ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་འགྱུར་བའི་དུས་ལ་བབས་པ་ན་ནུ་ད་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་པས་མ་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱ་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱོན་ཡལ་བ་ལྟར་དག་ནས་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ།

འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ། རང་རྒྱད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་འཕགས་པར་འགྱུར་བ།
ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱན་བཏགས་ལྡན་སྦྱེས་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་།

དེ་ཡང་རྩ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་ནི་ལས་རྒྱུད་ཡིན་པས་དེས་ཀྱན་མོངས་བྲངས་ནས་
འཁོར་བར་སྦྱེ་བ་སྦྲངས་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེད་བརྒྱུད་མར་སྟོང་། དེའི་རྒྱུད་སྤྱད་པའི་
ཐབས་ལུས་གྱི་གནད་ཆེ་སར་དམིགས་པ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པས་ལས་རྒྱུད་མཐའ་
དག་དབུ་མར་ཞུགས་ཏེ་སྤྱིར་སྦྱེ་མི་བྱུང་དུ་ཐིམ་པ་སྟེ་འགག་པས་ཀྱན་རྟོག་རང་
ལོག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་རང་གི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་མེད་པར་གནས་མ་རུས་
ཤིང་། ལས་རྒྱུད་ལྷ་རགས་ཐམས་ཅད་བཅོན་ཐབས་སུ་བཅད་པས་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་གྱིས་ཉོན་སྦྱིབ་ཀྱན་བཏགས་དང་ལྡན་སྦྱེས་གཉེས་ཅིག་ཅར་སྟོངས་རུས་
པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པའི་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་བྱུང་
པ། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འགག་པ། ཉོན་སྦྱིབ་སྦྲངས་པའི་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ། རང་རྒྱད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དཔྱ་བཅོམ་པར་གྱུར་པ། དོན་གྱི་
འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་གི་ཉེར་ལེན་དང་། སེམས་གྱི་ལྡན་ཅིག་བྱེད་སྦྱོར་
ལས་དག་པའི་སྦྱ་མའི་སྦྱར་བཞེངས་པ། ཟུང་འཇུག་པལ་པ་སྦྲངས་པ་ཟུང་
འཇུག་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་།

ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ཉོན་སྦྱིབ་སྦྲངས་པའི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
ཡིན། ཉོན་སྦྱིབ་ལ་མཐོང་སྟོམ་གྱི་སྦྲང་བྱ་འབྱེད་ཀྱང་གཉེན་པོ་སྦྱབས་ཆེ་བས་ཡེ་
ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་

ཅིག་ཅར་སྤོངས་རྒྱས། ལུས་ཕྱང་པོ་རྩིང་བ་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་ཞིང་ཉོན་མོངས་
སྤངས་བས་ལུས་སེམས་རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་ཆད་བས་སྤྲང་ཕྱང་པོ་རྩིང་བ་
ལ་འཇུག་མི་འཇུག་རང་ལ་རག།

ལས་ཉོན་འདི་རྒྱས་བ་ཆེ་བས་མ་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་བྱུ་བ་ཀྱང་ཕྱང་པོ་རྩིང་
བ་ལ་འཇུག་དགོས་ཚུལ་བསམ་ན་ཡོན་ཏན་སྤྲོ་ཆོགས་རེའི་ང་རྒྱལ་དང་མགྱ་
བ་སྐྱེ་རྒྱ་ཆེར་མེད། མ་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་
ཀྱང་། རིགས་འདྲ་རྒྱན་ཆད་བས་དོ་རྩེའི་སྐྱུ་བཏགས་བ་བ་དང་། རག་པའི་སྐྱུ་
ལུས་ནི་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་རིགས་འདྲ་རྒྱན་མི་འཆད་བས་དོ་རྩེའི་སྐྱུ་
མཆོན་ཉིད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་གཉིས་ཀ་ཡིན། དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་བྱུ་བ་
ཐག་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་འགག་བས་དེ་དུས་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་མ་ཐོབ་ཀྱང་།
ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་སྤང་བ་དང་དོ་རྩེའི་སྐྱུ་བྱང་དུ་རྒྱད་བས་སྤང་བ་བྱང་འཇུག་
ཐོབ་པ་ཡིན།

སྐྱབས་མགོན་དོ་རྩེ་འཆང་ནས། ལུན་ནམ་ཡང་ན་ཟླ་ཕྱེད་དམ། །ཞེས་
སོགས་དངས་ནས་མདོ་ལུགས་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ནམ་གྲོལ་ལམ་བྱ་
རྩོགས་ཀྱི་སྤྲད་ཅིག་མའི་ཡུན་ཆད་ཅན་དུ་གསུངས་ཀྱང་། སྤགས་ཀྱི་སྤྲབས་སུ་
འདིའི་ཆོག་རིས་ལྟར་བསྐྱལ་བའམ་བསྐྱལ་བ་ལས་ལྷག་པར་གནས་ཀྱང་ཞི་
མཐར་མི་ལྟར་བ་སྤགས་ཀྱི་ཟབ་གནད་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་ལས་བྱང་འཇུག་འབྱུང་ཚུལ་ནི། དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་ཕྱང་པོ་
རྩིང་བའམ་ས་དོ་རི་བྲག་ལྡོན་ཤིང་ལྷ་མའི་ལུས་སོགས་གང་འདོད་དུ་ཞུགས་

ཆོག་པས་ལུས་རགས་པ་ཅི་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་འཇུག་སྐྱབ་དགོས།

དོན་གྱི་འོད་གསལ་གསར་ཐོབ་གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་འཇུག་གི་ཡོད་ཀྱིས་^{༡༥} ཐུགས་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་མེད། དེ་ཉིད་ཉེར་ཐོབ་ཏུ་འཕོས་ནས་དག་པའི་སྐྱེ་
ལུས་གསར་ཐོབ་སྐབས་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་ཡོད་ཀྱང་ཐུགས་ཡོད་གསལ་མེད་པས་བྱང་
ཏུ་འཇུག་ཀྱི་ཡོད་པ་གཉིས་ཐོན་ཏུ་སོ་སོར་སྐྱབ་པ་ཡིན། དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་དེ་རྟེན་
རགས་པ་ཅི་རིགས་པའི་ཐུགས་ཀར་ཡོད་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་ཞུགས་
པ་དེ་རིགས་འབྲས་ཀྱན་མི་འཆད་པའི་དོན་དེ་སྐྱེ་དངོས་ཡིན་པས། དོན་དེ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་
འཆི་མི་མངའ་ཡང་། །ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ཡང་འདི་ལྟར་གོ་དགོས།

དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་པ་དེས་སྤར་ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་པར་
བཞག་པ་དེའི་ཆེ་སྐྱེ་དག་པ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་དང་། ཐུགས་དག་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
གཉིས་སྐྱེ་ཐུགས་སུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པའི་རྟེན་གསལ་བ་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པས་
དེ་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འཕོས་ཀྱང་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་པ་ཡིན། འོད་གསལ་དེ་
ལས་ལྡང་བར་ཅོམ་པ་ན་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་ལྡང་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་
དང་ལྡན་པས་ཡིད་འོར་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་ལྡང་ཡང་དོན་ལ་སློབ་
པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་གནས་ཤིང་། དེ་དང་མཉམ་ཏུ་ལུགས་ལྗོགས་གི་ཉེར་ཐོབ་
ནས་སྒྲིག་ཀྱི་བར་གྱི་རྟགས་ནམས་འཆད།

དེ་ལས་ལྡང་བ་ན་བྱང་པེ་རྟེན་པ་སྐྱེ་སྐྱེ་དོན་དེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ལུམ་ཏུ་

¹⁵ རྒྱལ་

¹⁶ འཕོས་

གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་ཞུགས་ཏེ་རྗེས་ཐོབ་
ཏུ་གདུལ་བྱ་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་། བཟའ་བཏུང་ལ་ལོངས་སྟོང་པ། ཐུག་རྒྱ་དང་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ། རི་དྲགས་བཞོར་བ་སོགས་ནང་གི་རྟོགས་པའི་སྟོབས་
གྱིས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་སྐབས་སོ་ཆེ་སྟུང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ཏེ། འབྲུག་པ་ཀུན་ལེགས་ལ་ཐང་ཀ་ཞིག་རབ་གནས་ཞུས་པར་ཆབ་བསིལ་
གནང་བའི་ས་སྟེང་དུ་འཐོར་ནས་པར་སོང་། ཚུར་ཞོག་བྱས་པས་ཡིད་མ་ཆེས་
པར་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་བྱང་དུ་ཞུས་པས། པར་སོང་བགེགས་བསྐྱད།
ཚུར་ཞོག་ཅེས་ལྟ་བུ་སྟོམས་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་ཞུགས་ཟིན་པས་རབ་གནས་བསྐྱར་
མ་མི་དགོས་འདུག་གསུངས།

འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྟོ་རྗེས་སྒྲང་འུ་རྟེན་པའི་ཁང་
པ་ཞིག་ཀྱང་སྐྱབ་པར་བཅམས་ཤིང་། དབྱར་ཤིང་ལེབ་ལ་སྐྱམ་བྱུགས་ཏེ་འབྲུ་
སྟོན་མང་པོ་ཆགས་པ་ལ་ཐལ་མོས་བསྐྱུན་ནས་ལྷགས་གྱིས་སྒྲངས་ཏེ་སྟོང་པ་
ཞིག་བཅམས་པའི་ཁུལ་གྱིས་གསུངས་པར་བསོད་གྲགས་རྟོ་རྗེ་འཆང་གསུངས་
གསུང་། རང་རེའི་ཡིག་ཆར་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་སྟོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྐྱབས་འདི་དང་མཐུན་ཆབས་ཆེ་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་
འདིའི་རྗེས་ཐོབ་པའང་བྱང་འཇུག་པར་འཛོག་དཀའ་གསུངས།

འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ནས་མི་སྟོབ་པའི་

༥ བ

༡༠ བའི

བྱང་འདུག་ཐོབ་ཁའི་བར་ལ་ཤེས་སྤྱིབ་སྟོང་ཚུལ་རང་གི་རྫོགས་པ་དང་དབང་
པོའི་ཆོད་དང་སྦྱར་ནས་སྟོད་པ་ཆེ་བ་གཉིས་གཉིས་སམ་གསུམ་གསུམ་དུ་སྟོད་
པ་ཆར་རེས་ཤེས་སྤྱིབ་སྟོར་རེ་རེ་སྟོང་བ་སོགས་སྟོང་ཐེབས་དགྲུང་བྱེད་པ་
དང་། ཐབས་སྟོད་པས་སྟོམ་ལས་སྟོར་དགྲུང་བྱེད་ཀྱང་ཉོན་སྤྱིབ་ལྟར་ཤེས་སྤྱིབ་
ཀྱང་སྟོབ་པ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཅིག་ཅར་སྟོངས་པའི་བཤད་པ་
གཉིས་བྱང་བ་ཆོན་པ་གཅོད་མི་གཅོད་ཅམ་ལས་འདྲ།

བསྐྱེད་རིམ་དུས་གཞིའི་སྤྱི་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ལས་གྱི་སྤྱུ་གསུམ་དུ་འབྱེར་
ཞེས་མ་འོངས་པའི་ཆོག་དང་། འདིར་བྱེར་ཞེས་དངོས་སུ་དེར་བསྐྱུར་བའི་དོན་
ཡིན། འདི་སྐབས་ཀྱང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་པ་དང་སད་དུས་གྱི་བསྐྱེ་བ་གསུམ་
ཡོད། སྤྱི་མའི་སྤྱི་ཡན་ཆད་གྱི་རྫོགས་པ་སྤྱི་བར་ལས་རྒྱས་སྟོམས་འདུག་གིས་
བདེ་བ་མཆོན་པ་ལན་གཅིག་མེད་མི་རུང་དུ་དགོས་པས། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
བར་དོར་མཆོག་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་གནང་བའི་རྒྱ་མཆོན་གཅིག་འདི་ཡིན་ཏེ།
རྫོགས་པ་གོང་མ་ཐོབ་ན་ཅི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྤྱུ་

སྟོད་པ་གསུམ་ལས་སྟོས་བཅས་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟ་བུའི་ཁང་པ། ལྟ་
གངས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་མོ་མོ། ཆོགས་འཁོར། བད་དང་བདའེ་ལན། གར་དང་
གར་གྱི་ལན། བྲག་རྒྱ་དང་བྲག་རྒྱའི་ལན་སོགས་རྒྱས་པ་དང་། སྟོས་མེད་ལ་
རིགས་ལྟ་ལུམ་བཞི་ལྟ་བུའི་སྟོད་པ་འབྲིང་དང་། ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་ལ་བཟའ་
བརྟུང་། གཉིད་ལོག་པ། བཤང་གཅིའི་བྱིར་འགོ་བའི་བྲུ་བ་གསུམ་ལས་གཞན་མི་
མངོན་པ་བྱུ་སུ་ཀུའི་སྟོད་པ་ཞེས་རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྟའི་ནམ་ཐར་ལྟ་བུ་སྟེ། བདེ་

སྟོང་ཁོ་ན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ལྷག་པར་རྒྱས་ནས་
སྟོམས་འཇུག་སོགས་ཕྱི་ལོ་སྟོང་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་འཕེལ་
ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ལོ་ཆོད་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བར་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ཐ་
སྟོང་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དངོས་འདི་ཡིན་ཀྱང་། མདོ་ལུགས་ཀྱི་དེ་འབྲས་
བུའི་ཕྱག་ཆེན་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན།

དང་པོ་རིག་མ་དང་ནལ་འབྱོར་པ་ལ་རྟོགས་པ་མཐོ་དམན་ཅི་རིགས་ཡོད་
ཀྱང་ཆོད་ལྷན་བྱུང་ན་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཤེས་རབ་གྲོལ་བ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
རྒྱུན་གྱིས་ཐབས་གྲོལ་བ་སྟེ་པན་ཚུན་ལམ་གྱི་སོགས་འདོན་དུ་སོང་ནས་མཐར་
ལབ་ལུམ་དུས་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱ་དགོས་པ་ལོ་ཀྱ་ཏུན་གྱི་བདེ་མཆོག་ལྟ་བུ་སྟེ།
ཕྱི་རགས་པའི་ལུས་དང་། ཟུང་འཇུག་པ་ཐུགས་ཀར་བཞུགས་ཡོད་ཀྱང་སྟོང་།

སྟོན་དབུས་གཙང་སོགས་སུ་རགས་པའི་རྟེན་དེ་ཅི་ལྟར་འགྱུར་བཅད་པའི་
ལོ་རྒྱས་མང་ཡང་ལུང་སྒྱུ་རྩལ་པའི་རྟོ་རྟེས་དེ་ཡང་སངས་རྒྱ་ཞེས་གསུངས་པར་
སྒྱབས་མགོན་རྟོ་རྟེས་འཆང་ལས་ཐོས་གསུངས།

དེ་ལྟར་སྒྲུག་བཙོ་བརྒྱུད་དུ་རི་དྲགས་བཞོར་བ་སོགས་སྟོང་པ་ཆར་རེས་
ཤེས་སྒྲིབ་རྣམས་རིམ་པར་སྤངས་ཏེ་མི་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་འབྲུག་པའི་མཚན་
མ་མཐོང་བ་ན་ཆོས་བརྒྱུད་ལྟ་བུ་ནས་མཉམ་པར་བཞག། །བཙོ་ལུའི་སྟོང་ལ་
ཆོགས་འཁོར་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་དང་གསོལ་འདེབས་བྱས།
གྲུང་ལ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྒྱུར། ཕྱི་ལོ་མདོན་བྱང་ཐོ་རངས་ཀྱི་
དུས་དབང་བཞི་པའི་གདམས་པ་ཐོག་སྟེ་ཕྱི་ལོ་རྒྱུན་ལས་རྒྱ་མཚན་ལྷན་དང་

སྟོམས་པར་ཞུགས། བད་གི་རྒྱུན་བདེ་ཆེན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
མཉམ་པར་བཞག་པས་རྒྱང་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་དང་། ཐེམ་པ་
ལས་ཀྱང་སྟོག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་ཉགས་ནམས་འཆར། སྟོང་བཞི་
དགའ་བཞིའི་ངོ་ཐོར་སྟེ་ཞིང་། བད་གི་མངོན་བྱང་སྟོབ་པ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཤེས་སྟོབ་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་།

དེའི་དུས་གཉིས་པར་ཤེས་སྟོབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་སྟེ།
འཁོར་བ་རྩི་གྱི་བར་དུ་མཉམ་གཞག་ལས་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་ཆོས་ཉིད་ལས་
སྤར་མི་ལྡང་བའི་མཐར་ཐུག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྟེན་ཀྱང་རྩི་སྟེད་པའི་ཆོས་ཀྱུན་
ལག་མཐེལ་གྱི་རྣམ་བཞིན་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་
རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཐོབ་པ། གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་སྐད་ཅིག་རེར་ཡང་
རགས་པའི་སྦྱལ་སྦྱ་བྱེ་བ་ཐེར་འབྱམ་འབྱེད་པ་སོགས་འཕྲིན་ལས་སྦྱན་གྲུབ་ལ་
མངའ་བརྟེན་པའི་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྟར་གྱི་དོ་རྩེ་
འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པ་
ལ་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་ལ་
གཉིས་སོ་སོར་སྦྱབ་དགོས་པས་དག་པའི་སྦྱ་མའི་སྦྱ་དང་། དེ་གང་ལས་གྲུབ་
པའི་སྦྱབ་གཞི་དག་པའི་རྒྱང་འོད་ཟེར་ལྟ་བུའི་བཞོན་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་
གྱི་རྣལ་འབྱོར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་གང་ཞིག་
འོད་གསལ་དུ་དག་པར་བྱས་པས་ཐོབ་རྒྱ་དབྱིབས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་དག་པའི་
སྦྱ་ལུས་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་གང་ལས་སྦྱབ་གཞི་རྒྱང་ཐམས་ཅད་འཆི་རིམ་

དེ་ལྟ་བུ་བཞེན་ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དམ་ཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་སེམས་དབེན་
མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་མ་ལུས་
པ་འཆི་རིམ་བཞེན་ཐེམ་པ་ལ་སྟོན་དུ་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་དགུ་དབུ་མར་
ཐེམ་བའི་དག་དབེན་སྒྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་ཉེ་བའི་རྩ་
འཁོར་ལ་གནད་དུ་བསྐྱབ་ནས་རྒྱང་དབུ་མར་གཞུག་བའི་ཐབས་ལུས་དབེན་
སྒྲགས་ཀྱི་གཞིའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་སྐྱུ་གསུམ་ལམ་འབྲེར་
ཀྱི་གནད་ཆང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་སྤྲ་རགས་ལ་བརྟན་བ་ཐོབ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས།
དེའི་ཉོགས་པ་ཆད་ལྡན་སྟེ་བ་ལ་རྒྱུད་སྤེ་ནས་བཤད་བ་ལྟར་ཀྱི་དབང་བཞི་རྣམ་
དག་སྐྱུ་བཞེད་ས་བོན་ཐེབས་ངེས་སུ་མཛོས་ནས་དབང་དུས་སུ་ཁས་བླངས་བའི་
དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བ་ཞིག་དགོས།

དེ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་
བའི་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་རྒྱངས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་འཁོར་བ་
མཐའ་དག་ལ་ཞེན་བ་གཏིང་ནས་ལོག་བའི་ངེས་འབྱུང་དང་། དེ་ལ་ཆེ་འདིའི་ཕྱན་
ཆོགས་མཐའ་དག་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་མཐོང་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། དེའི་
བསྐྱབ་བྱ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྤང་བླང་ཚུལ་བཞེན་དུ་སྐྱབ་བ་དགོས། དེ་ལ་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ཀྱི་ཞལ་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལྟ་བུ་མཛོད་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་མ་ཞོར་བ་ལ་
ཐོས་བསམ་གནད་དུ་སྒྲིན་པ་དགོས། དེ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་
པ་ལ་རྩ་བ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་
ཀྱིས་ཚུལ་བཞེན་བསྐྱོན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས།

དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ནི་གདུལ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་
སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་བྱང་འཇུག་དོན་མཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་ཐབས་ཆ་ཆང་ལ་མ་རྟོར་བ་ཡིན་ལགས།

ཞེས་ཁྲིད་ནས་གནང་ཡང་མཇུག་འདི་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་གསུངས། ཟག་
དཀར་དཀར་བུ་རིན་པོ་ཆེས་འདིགས་བྱེད་བསྐྱེད་ཚོགས་ཐང་སག་པའི་
གསུང་གཞིར་བཞག་ལ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་དང་།
ཟླ་མའི་གསུང་རྒྱན་གྱིས་ཁ་བསྐྱང་ནས་གནང་བ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ངེད་ཡན་ཆད་ལ་དོན་མཆང་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་པ་ཤ་སྟག་
ཡིན་ཀྱང་དུས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ་སྟེན་པས་བདག་ལྟ་བུས་ཀྱང་གསང་སྟགས་ཁ་ཅིད་དུ་
བྱེད་པ་ལེགས་ཉེས་ཅི་འདྲ་ཡིན་བཤད་མི་ཤེས། ཡིན་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་
ཆེན་པོའི་གདམས་པ་ཆ་ཆང་ལམ་མ་རྟོར་བ་ལ་ཐོས་བསམ་དང་ཉམས་ལེན་
གང་འདོད་དུ་བྱར་ཡོད་པ་ངས་བར་སྐྱེ་བ་སྟོན་མའི་ནམ་དཀར་གྱི་བྱ་བ་རྒྱབས་
པོ་ཆེའི་འབྲས་བྱར་ངས་པས་འདི་ཙམ་ལ་གཤམ་སྦྱངས་དང་བསམ་སྟོང་བཏང་
ནས་སྟོན་ལམ་བཏབ་ན་རྗེའི་བསྟན་པར་མཇུག་པའི་དོན་བྱང་བ་རེད།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཟན་གོང་དུ་དེའི་ནས་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་འདྲའི་
གདམས་པ་དང་མཇུག་དུས་ལག་དུ་ལེན་ཅུས་ན་རབ། མ་མཐའ་སྐྱེ་བ་བུ་བྱུག་
ཚུན་ཆད་དུ་ལམ་སྟོན་པའི་སྟོན་ལམ་གདབ་དགོས། རང་རེའི་རྒྱུད་སྟོན་རན་དུ་
ལུས་ནས་མ་ལེར་བ་ལས་རྒྱ་གར་གྱི་བཏུ་བྱུག་ བོད་ཀྱི་མར་མགོས། རྩ་སྐྱོ་ཞང་
དང་། མལ་གཉོས་སོགས་ཀྱི་གདམས་པ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་མི་མངའ་བ་

དང་མི་འབྲེན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེ་དག་སྒྲ་མ་གོང་མ་རྣམས་ལས་རིམ་པར་
བརྒྱད་དེ་བྱུང་ཉམས་པ་དང་། དགོངས་པ་མ་ལོན་པ་དང་། བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཅུང་ཟད་
ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་མི་དང་མི་ལབ་པ་ལྟར་
གདམས་ངག་འདོམས་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དག་ཐེར་མད་དུ་བྱུང་བ་
མཛད་ཅིང་། སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་ཅི་ལྟར་འཁྱུངས་པ་ལྟར་སྤྱས་ཀྱི་སྤྱོད་རྣམས་ལ་
སྤྱལ་ཞིང་ཡིག་རིས་སྤྱི་ཡང་གནང་བའི་མན་ངག་གི་རྒྱན་དང་ལེགས་བཤད་
རྣམས་ལ་ཀུན་མཁྲེན་སྒྲ་མའི་གསུང་རྒྱན་གྱིས་མིག་བྱས། སྒྲོའི་མཐུ་ཆེ་བ་དག་
གིས་མདོ་དང་རྒྱ་གཞུང་ཆོད་ལྟར་རྣམས་དང་སྤྱགས་ནས་དབྱེད་པ་དོ་རུས་སྤྱག་
པ་མཛད་ན་དེར་མ་ཐོན་པ་ཞིག་གང་ནས་ཀྱང་མི་རྟེན་པས་མཐོང་ཆོད་དང་ཟེར་
ཆོད་ཀྱི་རྗེས་སྤྱི་མི་རྒྱུག་པར་རང་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཡོད་པ་མཁྲེན་པར་
མཛད་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལམ་བཟང་པོ་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་
གསུམ་གྱིས་ཞུགས་ཏེ་མདོ་སྤྱགས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་གདམས་པའི་བདུད་ཅི་ལ་ཅི་
དགར་རོལ་པའི་སྒྲལ་བ་བཟང་པོ་དང་ལྟན་པར་བྱའོ་གསུངས། དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་
པར་སྤྱགས་རྗེ་བདག་ཉིད་སྒྲ་མ་མཆོག་གི་རྣམ་རོལ་སྤྱག་པའི་ལྟ་འཛིགས་མཛད་
ཞི་ཁྲོས་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ།

སྤྱས་པ། ཆེ་གཅིག་ཉིད་ལ་བྱུང་འཇུག་དོ་རྗེའི་སྤྱད། །སྤྱབ་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་
རྣམ་པ་མ་ལུས་པ། །གསལ་བར་མཚོན་པའི་ཐབ་ཁྲིད་ཡིད་བཞིན་ནོར། །སྦྱིང་
དབུས་གདངས་ཅན་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་ཐོབ། །དེའི་ཆེ་དགའ་བདེའི་རྒྱང་ལྷགས་
ཆེར་བསྐྱོད་པས། །ཚུལ་དེར་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབས། །མང་

འཇིགས་ཆོག་སྒྲིབ་གྲུ་ཆར་གྱིས་བཟུང་བའི། །ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་སྦྱོན་ཕྱང་
འདི་ཡང་སྦྱོས། །དགེ་དེས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དངོས་དོན་རྟོག་འཆང་། །བསྐྱེད་
བརྒྱུ་ཞབས་བརྟན་འཕྲིན་ལས་འོད་སྣང་གིས། །རྒྱལ་བསྟན་འཁོར་ཡུག་བྱུང་
པའི་དགེ་མཆོག་གི། །རྟེན་འབྱུང་སྤྱིད་པའི་མཐར་ཡང་ཉམས་མེད་ཤོག །

ཅེས་འཇམ་དཔལ་དོན་རྟོག་བུ་གསུམ་ལྟའི་འཁོར་འོད་རྫོགས་རིམ་རྣམ་འབྱོར་བཞིའི་
བྱིད་གྱི་བརྟེན་བྱང་འཇིགས་མཛད་ཞལ་གྱི་བདུད་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་མདོ་སྤྲེལ་གྱི་
གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྦྱོབས་པ་བརྟེན་ནས་གཅིག་ཏུ་རྒྱལ་བསྟན་སྤེལ་
བའི་ཁྱེད་འབྱོར་བས་མི་ངལ་ཞིང་སྟན་བརྒྱུད་གདམས་པའི་བང་མཛོད་འཛིན་པ་སྦྱ་བའི་
དབང་ཕྱག་དོན་རྟོག་འཆང་རྒྱལ་མཆོག་དཔལ་བཟང་པོའི་བཀའ་བྱིན་ལས་འདིའི་
རྒྱུད་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཆེན་མོའི་བཤམ་ལྟངས་། ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་དམར་བྱིད་བཅས་ཡང་
ཡང་མཛོས་པ་དགེ་སྦྱོང་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོས་ཐོ་ཙམ་བརྟེན་བྱང་དུ་བྱས་པ་སྦྱ་མ་མཆོག་
དང་བཀའ་སྟོན་སྤང་མའི་ཆོགས་གྱིས་བཟོད་པར་མཛད་ནས་དགྲེས་པའི་གར་གྱིས་བྱི་ནང་
གསང་བའི་བདུད་སྤེའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ། །སྐྱེས་མཁྱེད་ལོ། །

པར་བྱང་སྟོན་ཆིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་གྲུང་།
ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།
དཔར་དུ་བསྐྱུན་བའི་ནམ་དཀར་སྤང་བའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་སྟོང་ཕག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ།
རེས་ལེགས་ཞོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འཇེན་ཤུག་
སེའྲེའི་རིང་ལུགས་སྟོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་
དམིགས། བྱང་བསྐྱུན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་
འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགོ་བསྟེའི་སྟོན་ཆིག་ཏུ་ཤུག་ཏེ་དགོ་སྟོང་ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་
དབང་སྟོ་བཟང་བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ།